

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی

۱۷ مرداد ۱۳۹۹ (جامع ۳)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاس ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، حمید اصفهانی، امیرافضلی، احسان بزرگر، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنجبخش زمانی، افشنین محی الدین، مرتضی منشاری، حسن وسکری	زبان و ادبیات فارسی	
نوید امساکی، ولی برجری، کاظم غلامی، مسعود محمدی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه	زبان عربی	
محمد آفاسلاح، محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان پور، محمد رضایی بقا، محمدرضا فرهنگیان، علی فضلی خانی، وحیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنیف، سیداحسان هندی	فرهنگ و معارف اسلامی	
میرحسین زاهدی، علی شکوهی، سیده عرب، امیرحسین مراد	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
حسین اسفینی، محمد بحیرایی، کورش داوودی، امیر زراندوز، علی شهرابی، نسترن صمدی، مهسا عفتی، علی هاشمی	رياضی	
نسرين جعفری، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان، طاهره کریمی سلیمی	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عارفه سادات طباطبایی نژاد، محسن فدایی، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری نیا	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	
ابراهیم احمدی، نوید امساکی، محمد جهان بین، حسین رضایی، مرتضی کاظم شیروردی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرنناهی	زبان عربی (اختصاصی)	
علی محمد کریمی، آزاده میرزا	تاریخ	
محمدعلی خطیبی بایگی، فاطمه سخا، آزاده میرزا	حروف افیا	
آزیتا بیدقی، میناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی، طاهره کریمی سلیمی، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی	علوم اجتماعی	
مجید پیرحسینلو، سیدحسام الدین جلالی طهرانی، نیما جواهری، فاطمه سادات شریف زاده، فرهاد قاسمی نژاد	فلسفه و منطق	
میناسادات تاجیک، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، پروانه کریمی، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

ویراستاران	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
محسن اصغری، مریم شمیرانی	الهام محمدی	مرتضی منشاری	زبان و ادبیات فارسی
درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی	نوید امساکی	نوید امساکی	زبان عربی (عمومی)
صالح احصائی، سکینه گلشنی، محمد ابراهیم مازنی	محمد رضایی بقا	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	فرهنگ و معارف اسلامی
رحمت‌الله استیری، محدثه مرأتی	سپیده عرب	سپیده عرب	زبان انگلیسی
ایمان چینی فروشان، فاطمه فهیمیان، مهسا عفتی، مهدی ملارضانی، علی ارجمند	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	رياضی
سارا شریفی، نسرين جعفری	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	اقتصاد
مرتضی منشاری، وحید رضازاده، محسن اصغری، سیدعلیرضا احمدی	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)
درویشعلی ابراهیمی	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	زبان عربی (اختصاصی)
زهراء دامیار، مریم بوستان	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	تاریخ
زهراء دامیار، مریم بوستان	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	حروف افیا
آزیتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	علوم اجتماعی
مجید پیرحسینلو، فرهاد علی نژاد	نیما جواهری	نیما جواهری	فلسفه و منطق
فرهاد علی نژاد، محمدابراهیم مازنی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	روان‌شناسی

گروه فنی و تولید

سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)	مدیر گروه
زهراء دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)	گروه مستندسازی
لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهراء تاجیک (عمومی)	حروف‌چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

(اخشین می‌الدین)

گزینهٔ ۳: تشبیه: «آتش قهر» اضافهٔ تشبیه‌ی است. / حسن تعلیل: شاعر علت بوجود آمدن سومون را سوختن باد از آتش قهر ممدوح خود دانسته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: حس‌آمیزی: ندارد. / اسلوب معادله دارد: مصراع دوم مثال و مصادقی برای مصراع اول است، دو مصراع از هم استقلال دارند و اجزای متناظر در دو مصراع دیده می‌شوند.

گزینهٔ ۲: تناقض: آبادان شدن از سیلاب / جناس: ندارد.

گزینهٔ ۴: ایهام تناسب: باز: دوباره (معنی قابل قبول) و پرندۀ شکاری (معنی غیر قابل قبول و متناسب با شهیار) / تشبیه: ندارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

(الف) تکرار: «در» و «هر» / جناس: «جهان، نهان» و «در، هر»

(د) تضاد: «شب و روز»، «خران و بهار» / تشبیه: «من چو روزم»، «من بهارم»

(ب) تناسب: خزان و بهار / پارادوکس ندارد.

(ج) مجاز: «جهان» مجاز از «پدیده‌های جهان» / حسن تعلیل ندارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مسن و سکری - ساری)

اغراق: در بیت (ج): عدد هزار نشانه اغراق است.

جناس همسان (تام): در بیت (الف): «بار» در دو معنا به کار رفته است. در مصراع اول در معنای «آن چه که بر دوش انسان یا پشت چهاربا حمل شود». و در مصراع دوم به معنی «جازه و رخصت» است.

استعاره در بیت (ب): «لعل» استعاره از «دهان» / «خندیدن غنچه» استعاره

بیت (د): حسن تعلیل: برای سر به گریبان بودن بنفسه و نیلی بودن وی دلیل غیرواقعی اما ادبی ذکر شده است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(اخشین می‌الدین)

-۱۲

برای مشخص شدن نقش واژگان، بیت را مرتب می‌کنیم:

ای [کسی که] روی تو (گروه نهادی؛ روی: نهاد و تو: مضافقالیه) آرام دل خلق جهانی (گروه مستندی؛ آرم: مستند و جهانی: مضافقالیه) بی روی تو (متهم) شاید (فعل است به معنی شایسته است) که [خلق جهان یا مردم یا ...] (نهاد محدود) جهان (مفهوم) را تبینند.

(فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

(امیر افضلی)

-۱۳

منع کردن که دور [شو/ باش]: حذف به قرینهٔ معنوی در سه گزینهٔ دیگر فعل به قرینهٔ لفظی حذف شده است:

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: چشم از او رنگ برد و بینی بوی [برد]، عاقلش سُکر (مستی) دید و غافل خواب [دید].

گزینهٔ ۳: مهلت عمر کم [است] و وقت بهاران تنگ است.

گزینهٔ ۴: آن نه از فربه‌ی [است]. آن از ورم است.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

فارسی

-۱

وقب: هر فرو رفنگی اندام چون گودی چشم

(مسن اصفهانی)

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

-۲

سامانه: آسان گرفتن، ساده‌انگاری

(سعید کنج‌پیش‌زمانی)

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

-۳

(طفیله) به معنای «طنز» و «نکته‌های باریک» نادرست است. / «چلمن» به معنای «دیلاچ» نادرست است. / «خوش مشربی» به معنی «خوش معاشرتی» است نه خوش معاشرت (خوش مشربی اسم است نه صفت).

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

-۴

(سعید کنج‌پیش‌زمانی)

مهراب ← محراب / بی‌شاعبه ← بی‌شایبه / آلم ← غلّم / روزه ← روضه / غالب ← قالب / تین ← طین

(فارسی ۲، املاء، ترکیبی)

-۵

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۲: قریب ← غریب / گزینهٔ ۳: کارگذاری ← کارگزاری / گزینهٔ ۴: سفیر ← صفر

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

-۶

(کاظم کاظمی)

غلط املایی و شکل درست آن: مرحم ← مرهم

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

-۷

(امسان برکر - امس)

نویسنده و خالق سه اثر نادرست آمده است:

عباس میرزا، آغازگری تنها: اثر مجید واعظی

کلیله و دمنه ترجمه ناصرالله منشی است، نه نوشتة او.

پرنده‌ای به نام آذر باد: اثر ریچارد باخ

(فارسی ۱، ۲ و ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

-۸

(مسن اصفهانی)

استعاره: لب جام و آواز آن (تشخیص و استعاره)

واج‌آرایی: تکرار و اج «م» و «د»

تلیخ: اشاره دارد به جمشید پادشاه کیانی و جام جهان‌نمای او ایهام تناسب: مدام: ۱- پیوسته (معنای مورد نظر)، ۲- شراب (با «دور، جام» تناسب دارد.)

جناس: «جام و جم»، «جام و نام» و «در و دور»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مریم شمیرانی)

-۲۰

مفهوم گزینه «۳»، توصیه به عدالت و پرهیز از ستمکاری است اما پیام مشترک صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ دست کشیدن از دنیا و همت کردن برای رسیدن به جهان باقی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: از دنیا بی ارزش دست بردار تا به ارزش‌های آن جهانی برسی.
 گزینه «۲»: اقامت در این جهان ننگ توست، چرخ شایسته اقامت توست.
 گزینه «۴»: از جهان ثمری نمی‌یابی، دل به جهان باقی بیند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۳۷)

(مسنون اصغری)

-۲۱

در عبارت صورت سؤال بر این مفهوم تأکید شده است که تواضع و فروتنی موجب نزدیکی به خداوند خواهد شد؛ این مفهوم در بیت گزینه «۴»، نیز مطرح شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: سری که در برابر خلق فرود آمد، عقل نداشت، از این پس فقط در برایر پروردگار خشوع و خضوع می‌ورزیم.
 گزینه «۲»: لازم است که با زورمندان فروتنی نمایی.

گزینه «۳»: چون خداوند تو را از خاک آفریده است؛ پس فروتن باش.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۳۳)

(کاظم کاظمی)

-۲۲

مفهوم مشترک ایات مرتبط: تقابل عشق و عقل یا برتری عشق بر عقل
 مفهوم بیت گزینه «۴»: برتر دانستن عشق عاشق و جمال معشوق بر نعمت‌های هر دو عالم

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: پادشاه عشق، ملک عقل را تسخیر کرد و عقل بیرون رفت.
 گزینه «۲»: سخن عقل در دوران فرمانروایی عشق، همانند فرمان حاکم عزل شده است، اعتبار ندارد.

گزینه «۳»: اگر عقل در نزد صاحبان خرد، همانند کشتی نوح است، در دریای عشق همانند موجی است که عقل و تشخیص خود را از دست داده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۵۷)

(مسنون اصغری)

-۲۳

مفهوم «تأثیر فراوان عشق معشوق بر عاشق» به طور مشترک در ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ مطرح شده است، اما بیت گزینه «۳»، بیانگر «بی قراری و بی شکنی عاشق» است.

(فارسی ۳، مفهوم، مشاهده صفحه ۲۲)

(اخشنده مهن الدین)

-۲۴

در بیت اول گزینه «۳»، سخن از این است که « فقط شیرمودان راه عشق می‌توانند راه طولانی و دشوار عشق را بیمایند ». در بیت دوم شاعر می‌گوید: « کسی که به قرب معشوق رسیده است و به کعبه عشق قدم گذاشته است، نیازی به کعبه‌ای که در سرزمین عربستان است، ندارد ».

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مفهوم مشترک: تنها عاشق از خودبی خود شده، اسرار عشق را درک می‌کند.

گزینه «۲»: مفهوم مشترک: فقط عاشق جان باز شایسته عشق است.

گزینه «۴»: مفهوم مشترک: کمال بخشی عشق

(فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

(محمد اصفهانی)

-۱۴

گزینه «۱»: در عبارت «آن چه بار با من کرد»، که «بار» قافیه مصراع است، نهاد است. در عبارت‌های «هر جانش من را بیدار کرد»، «و را از عمر خود بیزار خواهم کرد» و «این دیوانه را باید هشیار کرد»، واژه‌های «بیدار»، «بیزار» و «هشیار» که قافیه‌های مصراع‌ها هستند، گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ نقش مستندی دارند.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۶)

(مسنون فدایی - شیراز)

-۱۵

ترکیب‌های اضافی: « حدیث زلف، حدیث رخ، زلف تو، رخ تو، صحیفه لیل، صحیفه نهار »
 (فارسی ۱، زبان فارسی، صفحه ۱۳۸)

(مرتضی منشاری - ارجیل)

-۱۶

بیت (الف): « دیده: هسته »، « هر: صفت مضافقالیه »، « بی‌بصر: مضافقالیه »
 بیت (د): « لب: هسته »، « لعل: مضافقالیه »، « ت: مضافقالیه مضافقالیه »
 « به: هسته »، « روی: مضافقالیه »، « ت: مضافقالیه مضافقالیه »

(فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

(امیر افغانی)

-۱۷

عبارت سؤال دو مفهوم دارد:

۱) اولیاء الله و خوبی روزگار، از جاهلان تأثیر منفی نمی‌گیرند.

۲) تربیت پذیر بودن جاهل

بیت گزینه «۴»: بر عکس مفهوم دوم، از تربیت‌ناپذیری دیو و ابلیس سخن می‌گوید.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: اثرپذیری از پاکان و پاکدینان

گزینه «۲»: در سختترین شرایط هم امید تربیت داشتن

گزینه «۳»: از ظاهر افراد نمی‌توان به مرتبه آن‌ها پی برد. انسان‌های کامل، لباس حقیرانه‌ای به تن دارند.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۱۸)

(کاظم کاظمی)

-۱۸

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴: تحمل رنج و سختی با وجود شوق وصال است اما بیت گزینه «۳»، در خطر بودن جان مسافران بیایان‌ها با فرا رسیدن شب است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: خار نمی‌تواند مانع حرکت ریگ روان شود، همان‌طور که راهرو راه عشق، افسردگی و دلسردی را نمی‌شناسد.

گزینه «۲»: هر آن که بی قرار و عاشق است، خار و تیغ و راه عشق را ریحان و سنبل تصویر می‌کند.

گزینه «۴»: کسی که عزم کعبه دارد، از خار راه خسته و آزرده نمی‌گردد.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۸)

(مریم شمیرانی)

-۱۹

اقرار به گناهکاری و تقاضای عفو و بخشش مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲» است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۵۷)

www.kanoon.ir

(کاظم غلامی)

-۳۱

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: با پشتکارمان («دُوَّوبِين») حال است نه صفت) - ویژه ... (إآل: در ترجمه لاحظ نشده است) - دچار شدگان («أصْبِيُوا» فعل ماضی است).
 گزینه «۲»: اقدام («أَخْذَ يَصْنَعُونَ» فعل است، نه اسم) - با پشتکار ما («دُوَّوبِين») حال است نه صفت) - بیمارستان بزرگ («مَسْتَشْفِي» نکره است) - دچار هستند («أصْبِيُوا» فعل ماضی است).
 گزینه «۳»: خود (اضافی است) - دچار ... می‌شوند («أصْبِيُوا» فعل ماضی است).
 (ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۳۲

در گزینه «۲»، «يَخْلَصُنا» به معنی «ما را رهایی می‌بخشد» است.
 ترجمه صحیح عبارت: کولر دستگاهی است که ما را از گرمای تابستان رهایی می‌بخشد!
 (ترجمه)

(کاظم غلامی)

-۳۳

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بال («جناحی» در اصل «جَنَاحِينَ» بوده پس معنای «دو بال» می‌دهد) - بسیار (اضافی است) - «طائرة»: هواییما
 گزینه «۲»: زیرا (وقتی فعل مضارعی بعد از یک فعل امر به کار بود، با حرف «تا» ترجمه می‌شود) - عصبانی می‌کند («تُسْخِطَ» فعل مخاطب است ← عصبانی می‌کنی) ← تا سیطان را عصبانی کنی
 گزینه «۳»: عمل نیک ... («يَحْسِنُ عَمَلَهُ» کارش را درست انجام دهد) - بالا می‌رود («تَرْفَعَ» بالا می‌برد)
 (ترجمه)

(مسعود محمدی)

-۳۴

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: علمیه ← علمیه، ضمیر «ها» در «مفاهیمهها» اضافی است.
 گزینه «۲»: «در پایان» در عبارت بیان نشده است.
 گزینه «۴»: الرابع ← أربع (عدد اصلی باید باشد)، حرف جر «فی» در «فی رسالتی» اضافی است.
 (ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۳۵

در گزینه «۳»، عبارت «عشق گرانیهاترین چیزی است که نگهداری از آن واجب است!» اشاره مستقیمی به عبارت صورت سؤال (به خدا سوگند عشقی را بدون سرزنش ندیدیم!) ندارد.

(مفهوم)

(مریم شمیرانی)

-۲۵

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» این است که عشق همواره تازه است و کهنه و قدمی نمی‌شود، اما در گزینه «۲» شاعر در عشق یار پیر شده است.
 (فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۵۷)

زبان عربی

-۲۶

(نویر امسک)

«هذا خلق الله» این آفرینش خداست (رد گزینه‌های ۱ و ۳)، «فأروني»: پس به من نشان دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۳)، «ماذا خلق»: چه آفریده‌اند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
 (ترجمه)

-۲۷

(الله مسیح فواه)

«واجهت» فعل شرط است و می‌تواند ماضی یا مضارع ترجمه گردد.
 «قطوط العاجزین» مفعول مطلق نوعی است و «مانند، مثل، همچون» ناتوانان
 ترجمه می‌شود.
 لا مشکله: هیچ مشکلی

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «قطوط العاجزین» به درستی ترجمه نشده و «تبوده است» در آخر ترجمه از نظر زمان غلط است.
 گزینه «۲»: ضمیر در «تقدمک» ترجمه نشده و ترجمه جمله آخر آن دقیق نیست.
 گزینه «۳»: در جمله اول جای فاعل و مفعول در ترجمه عوض شده است، باید بگوییم: اگر تو با معنی برخورد کنی؛ از طرفی «العاجزین» نیز مفرد ترجمه شده است.
 (ترجمه)

-۲۸

(کاظم غلامی)

«لم تعلم»: ندانستی، ندانسته‌ای (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «هذه مفردات»: اینها واژگانی هستند ← «اسم اشاره + اسم بدون ال» یک جمله اسمیه کامل است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بدلت»: تغییر داده شده است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لينطقها»: تا آن‌ها را بزبان بیاورند (رد گزینه ۴)
 (ترجمه)

-۲۹

(نویر امسک)

«كان هذا الطائر أصغر طير»: این پرنده کوچکترین پرنده‌ای است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)، «يشير»: برمنی انگیزد- موجب ... می‌شود (رد سایر گزینه‌ها)، «انطلاقه و توقفه السريعان»: به حرکت در آمدن و ایستادن سریعیش (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
 (ترجمه)

-۳۰

(الله مسیح فواه)

یقون بـ اقدام کند به، بپردازد به / المرافق العامة: تأسیسات عمومی / صيانة: حفظ، تعمیر / یعتبر: به شمار می‌آید، شمرده می‌شود

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «قام بـ» دوبار ترجمه شده یکبار به معنای ایستادن و بار دوم پرداختن به ...
 گزینه «۳»: «مواطن» معرفه ترجمه شده، جمله وصفیه «يقوم» به صورت خبر ترجمه شده و فعل مجھول «يعتبر» معلوم ترجمه شده است.
 گزینه «۴»: «مواطن» جمع و «يعتبر» مستقبل ترجمه شده است.
 (ترجمه)

(ولی برگه - ابهر)

-۴۰-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «مزید ثلاثی بزياده حرفين إثنين» نادرست است، چون اين فعل فقط يك حرف زائد دارد. (ملاک در تعين حروف زائد، صيغه مفرد مذکور غائب از فعل ماضي است).

گزینهٔ ۳: «محجر ثلاثي، مجھول، فی محل خبر» نادرست است. فعل داده شده مزید ثلاثي و معلوم است.

گزینهٔ ۴: «من مصدر مؤكّد» نادرست است. مصدر آن «تَأكيد» از باب تفعيل است. (تفعيل صرفی و مهل اعرابی)

(ولی برگه - ابهر)

-۴۱-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «للمخاطب، مضيه: تَحْقِيق، مصدره: تَحْقِيق» نادرست است. فعل داده شده مفرد مؤقت غائب و از باب تفعيل است.

گزینهٔ ۳: «مجھول، فاعله محدود» نادرست است. فعل داده شده معلوم است.

گزینهٔ ۴: «حروفه الأصلية: ت ح ق، لازم» نادرست است. «تحقيق» از ريشه «ح ق ق و متعدّى» است. (تفعيل صرفی و مهل اعرابی)

(ولی برگه - ابهر)

-۴۲-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «مضاف اليه ...» نادرست است. «شاق» صفت است.

گزینهٔ ۳: «من مزيد ثلاثي» نادرست است. اسم فاعل از مصدر مزيد ثلاثي با «مـ» شروع می‌شود. همچین «معرفة» و «خبر» نادرست هستند.

گزینهٔ ۴: «اسم مبالغة» نادرست است. (تفعيل صرفی و مهل اعرابی)

(نوید امساکی)

-۴۳-

شكل درست حرکت‌گذاري کلمات «يحدثُ» و «خرِّكة» به اين ترتيب است: « يحدثُ» و «خرِّكة».

(فقط هر کات)

(سید محمدعلی مرతضوی)

-۴۴-

در گزینهٔ ۴، «البر» و «الإحسان» به معنی «تيكي، نيكوکاري» با هم متراوef هستند. (مفهوم)

(الله مسیح ثواب)

-۴۵-

در گزینهٔ ۲ «النباتات» موصوف برای «البرية» و جمع مؤقت سالم است.

در گزینه‌های ۱ و ۴، «أصوات» و «أوقات» جمع مکث هستند، نه سالم و در گزینهٔ ۳ «امتحانات» جمع مؤقت سالم است ولی مضاف واقع شده و موصوف نیست.

(قواعد اسم)

ترجمه متن: پدر و مادر باید در تربیت فرزندان خود بسیار بکوشند، همانطور که اسلام بر تربیت فرزندان تأکید می‌کند. چرا که تربیت درست آنان سلامت جامعه و پیشرفت آن را تضمین می‌نماید. بی‌تردید تربیت کاری دشوار و تلاشی است که به زمان نیاز دارد و این کار، از بهترین کارهایی است که پدر و مادر به آن می‌پردازند. تربیت، فرزند را برای انجام نقش خود به نفع خودش و جامعه و انتش آماده می‌کند و بی‌شك اقدام هر انسانی به (ایفای) نقش خود باعث پیشرفت او و جامعه‌اش از نظر اخلاق، ایمان و سازندگی می‌شود. و هر کس نقش خود را در خانواده و جامعه ایفا نکند، پس نتیجه، همان شکست و زیان است. قطعاً تربیت، امنیت فکری فرزند را محقق می‌سازد و او از اشتباهات و گناهان دور می‌کند و او را در رویارویی با افراد منفی حمایت می‌کند. همینطور او را به اخلاق برتر همچون فدائکاری و برداری و بخشش و خیرخواهی برای دیگران آراسته می‌کند. تربیت منحصر و محدود به پدر و مادر نیست بلکه در کنار خانواده، مسؤولیتی برای مدرسه و مساجد و دوستان و رسانه‌ها همچون تلویزیون و روزنامه‌ها است.

(ولی برگه - ابهر)

-۴۶-

مطابق تأکید متن، از آثار فردی تربیت فرزند می‌توان به «دور ساختن از گناهان و اشتباهات» اشاره کرد.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: ترجمه عبارت: آراستگی به افراد منفی (نادرست)

گزینهٔ ۲: ترجمه عبارت: پیشرفت جامعه و سلامت آن (نادرست)

گزینهٔ ۴: ترجمه عبارت: خیرخواهی برای خود و خانواده خود (نادرست) (درک مطلب)

(ولی برگه - ابهر)

-۴۷-

مطابق متن، تربیت صحیح باعث می‌شود که «فرزند به ایفای نقش خود به سود خودش و جامعه‌اش بپردازد»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: ترجمه عبارت: فرزند خودش را برای تربیت آماده کند! (نادرست)

گزینهٔ ۲: ترجمه عبارت: فرزندان فقط برای خودشان خیرخواهی داشته باشند! (نادرست)

گزینهٔ ۴: ترجمه عبارت: فرزندان هر کار دشواری را که به وقتی طولانی نیاز دارد، قبول کنند! (نادرست)

(ولی برگه - ابهر)

-۴۸-

ترجمه عبارت: فرزند با دشواری‌هایی مواجه می‌شود و فقط تربیت درست، قدرت او را برای مواجهه با آن‌ها می‌افزاید! (نادرست)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: ترجمه عبارت: برتری دادن دیگران بر خود، از اخلاق پسندیده‌ای است که تربیت شایسته را منعکس می‌کند! (درست)

گزینهٔ ۳: ترجمه عبارت: فرزندان همان جوانان آینده امت هستند، پس برای ساخت جامعه‌ای موقق باید، به تربیتشان اهتمام بورزیم! (درست)

گزینهٔ ۴: ترجمه عبارت: نقش خانواده در ایجاد رفیقار کودکان، از زمانی که کوچک باشند، بزرگ است! (درست) (درک مطلب)

(ولی برگه - ابهر)

-۴۹-

متن بر منحصر کردن پدر و مادر به تربیت فرزند تأکید ندارد، بلکه سایر بخش‌ها از جمله مدارس، مساجد، دوستان و رسانه‌ها را در امر تربیت درست، مسؤول می‌داند.

(درک مطلب)

(محمد آقاصالح)

-۵۲

بیت «ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش» بیانگر فقر ذاتی موجودات و نیازمندی آن‌ها به پدیدآورنده است که آیه شریفه «بِاَيْهَا النَّاسُ اَنْتُمُ الْفَقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ...» نیز بیانگر همین مفهوم است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۷ و ۱۰)

(کاظم غلامی)

-۴۶

صورت سؤال فعل ثلاثی مزید مجھول را می‌خواهد. «تُصَدِّر» در گزینه «۱» مجھول بوده و ثلاثی مزید از باب تعییل است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «قُرْئٰ»: مجھول و ثلاثی مجرد است - «استمعوا»: معلوم و مزید است.

گزینه «۳»: «تُحَذِّرُ»: معلوم و ثلاثی مزید است.

گزینه «۴»: «يَعْرَفُ»: مجھول و ثلاثی مجرد است.

(علی فضلی‌فان)

-۵۳

هم‌آوایی این دو آیه این چنین است: کالای زندگی همانند دنیا «لِهُوَ وَ لَعْبٌ» و آن‌چه بهتر و پایدارتر «لَهِيَ الْحَيَاةُ»، آخرت می‌باشد؛ آیا اندیشه نمی‌کنید. «لَوْ كَانُوا يَعْلَمُو» (دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۱۷ و ۳۸)

(انواع بملات)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۵۴

مفهوم «رحمت واسعة الهی» بیانگر «امداد عام الهی» است و با آیه «كَلَّا نَمْذَهُ هُؤُلَاءِ وَ هُؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ» هم‌مفهوم است و عبارت «محبت خداوند به همه بندگان» پادآور سنت «سبقت رحمت بر غصب» است، فلذًا با آیه «مَنْ جاءَ بالْحَسْنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالَهَا...» هم‌آوایی دارد.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۶)

(مسعود محمدی)

-۴۷

حرف لامی که بیان سبب و علت می‌کند همان لام ناصبه به معنای «تا این‌که،

برای این‌که» است؛ این نوع لام تنها در گزینه «۳» مشاهده می‌گردد.

ترجمه عبارت: «برای این‌که اماکن تاریخی را بین مسافتی طولانی را پیمودم»

نوع لام در سایر گزینه‌ها امری یا جازمه است.

(قواعد فعل)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۵۵

با توجه به این‌که انسان موحد نگاه حکیمانهای به عالم دارد، در برابر حوادث و مشکلات صبور و استوار بوده و آن‌ها را بستری برای رشد و شکوفایی خود می‌داند. بیت «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه برس مای مروید ارادت اوست» بیانگر این مفهوم است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۴۸

در گزینه «۴»، «تَلَكٌ» مبتدا و «لِيَسْتُ» خبر آن است که جزء افعال ناقصه محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «هُؤُلَاءُ» مبتداست و «زَمَلَاءُ» خبر آن است.

گزینه «۲»: «مَنْ» مبتداست و «مِنْ أَفْضَلِ النَّاسِ» خبر آن است.

گزینه «۳»: «هَذِهِ» مبتداست و «مَفَاهِيمُ» خبر آن است.

(انواع بملات)

(محمد آقاصالح)

-۵۶

بهشتیان بالاترین نعمت بهشت، یعنی رسیدن به مقام خشنودی (رضوان) خدا را برا بر خود می‌یابند که آیه «أَفَمِنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ...» به آن اشاره دارد. (دین و زندگی ۱، صفحه ۱۹، دین و زندگی ۳، صفحه ۱۱۳)

(نویر امساکی)

-۴۹

با توجه به عبارت صورت سوال که در آن کلمه «لِيَتْ» به کار رفته و بیانگر آرزوی دست نیافتنی است، مفهوم گزینه «۳» صحیح است: «برای معلم، امکان پذیر نیست که همراه دانش آموزان بیاموزد».

(انواع بملات)

(علی فضلی‌فان)

-۵۷

اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی متبوع (علت) خانه خدا شدن قلب انسان کند. پس بیرون کردن شیطان و امور شیطانی متبوع (علت) خانه خدا شدن قلب انسان می‌باشد. همچنین خداوند در آیات ۹۰ و ۹۱ سوره مائدہ: «إِيْ مَرْدُمَى كَهْ اِيمَانْ آورده‌اید به راستی شراب و قمار و بتپرستی و تیرک‌های بخت آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید»، به مؤمنانی که از کارهای شیطانی همچون شراب و قمار و بتپرستی و تیرک‌های بخت آزمایی دوری می‌کنند، رستگاری را وعده می‌دهد.

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۳۸)

(نویر امساکی)

-۵۰

در اسلوب حصر نباید مستثنی منه قبل از «إِلَّا» به کار رفته باشد. در گزینه «۲» فاعل جمله که مستثنی منه است (یعنی «زَمَلَاءُ») قبل از «إِلَّا» به کار نرفته و پس از آن ظاهر شده است.

(استثناء)

(محمد رضایی‌رقا)

-۵۸

از بیامدهای دیدگاه انکار معاد که مرگ را پایان زندگی انسان می‌داند، این است که گروهی که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون برانند، همین زندگی چندروزه دنیا نیز برایشان بی‌ارزش می‌شود.

(دین و زندگی ۱، صفحه ۵۰)

(ممدرضا غره‌کلیان)

-۵۱

آیه شریفه «قُلْ مَنْ ربُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَخْذَنَّ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ لَا يُمْلِكُونَ لَنَفْسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هُلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ إِمْ هُلْ تَسْتَوِي الْفَلَمَاتُ وَالنَّورُ ... بَغْوَ پُورِدَگَارِ آسمَانَهَا وَ زَمِينَ كَيْسَتْ؟ بَغْوَ خَدَاسَتْ، بَغْوَ آيَا غَيْرَ اَوْ سَرِيرِستَانِي گَرْفَتَهَا بَدَدَ کَهْ [حتَّى] اَخْتِيلَ سَوْدَ وَ زَيَانَ خَودَ نَدَارَنَدْ؟ بَغْوَ آيَا نَابِيَّا وَ بَيَّا بَرَابرَ است؟ یا تاریکَیَّا وَ روشنَانِیَّ بَرَابرَنَدْ؟...» بیانگر این مفهوم است که اقتضای روبیت آن است که خداوند اختیار سودها و زیان‌ها را داشته باشد.

دین و زندگی

(دین و زندگی ۳، صفحه ۲۲ و ۲۳)

(مبوبه ابتسام)

-۶۵

کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشئت گرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. مطابق با فرمایش امام خمینی (ره) به این دلیل که هر نظام سیاسی غیراسلامی، نظامی شرک‌آمیز است، چون حاکم‌ش طاغوت است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم.

(دین و زندگی، صفحه‌های ۵۱ و ۶۰)

(مبوبه ابتسام)

-۶۶

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر (ص) به جز دریافت و ابلاغ وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد. (وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص))

(دین و زندگی، صفحه ۲۹)

(ممدر رضایی‌یقا)

-۶۷

طبق آیه «یا ایها الناس آنا خلقناکم من ذکر و انشی و جعلناکم شعوحاً و قبائل لتعارفوا ان اکرمکم عنده الله اتقاکم ان الله علیم خبیر»، آشنایی با سایر قبیله‌ها، هدف خداوند حکیم از قبیله قرار دادن انسان است و ملاک برتری آنان به تقواست.

(دین و زندگی، صفحه ۷۳)

(مرتضی محسن‌کبیر)

-۶۸

پیامبر اسلام (ص) پس از اذنار نزدیکان و بیعت با حضرت علی (ع) در دعوت خویشان و پس از نزول آیه «و انذر عشیرتک الاقربین» فرمودند: «همانا این (امام علی) (ع)، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود». پیامبر پس از نزول آیه تطهیر برای آگاهی مردم از موضوع نزول این آیه و عصمت اهل بیت، مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه حضرت فاطمه (س) می‌گذشت و اهل خانه را اهل بیت صدا می‌زد و آیه تطهیر را می‌خواند و عصمت ائمه اطهار را بیان می‌کرد.

(دین و زندگی، صفحه‌های ۹۰، ۹۱ و ۱۱۴)

(سید احسان هنری)

-۶۹

غیبت امام زمان (عج) آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی در کریمی و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند و امام عصر (عج) زمانی ظهور می‌کند که مردم جهان از همه مکتب‌های غیرالهی و مدعیان عرقی اعدالت جهان نامید شده‌اند و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده‌اند، دل‌های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده است.

(دین و زندگی، صفحه‌های ۱۵۰ و ۱۶۳)

(ویدیو کاغذی)

-۷۰

از آن‌جا که دین اسلام همیشگی و برای همه دوران‌هاست، عقل‌ ضروری است که دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت ادامه یابد.

(دین و زندگی، صفحه ۱۷۱)

(ابوالفضل امداده)

-۵۹

یکی از دلایلی که سبب می‌شود عده‌ای معاد را انکار کنند، این است که چنان واقعه بزرگ و باعظمی را با قدرت محدود خود می‌سنجند و هنگامی که تحقق آن را با قدرت بشری ناممکن می‌بینند، به انکار آن می‌پردازند. عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و نیکوکاران را بدکاران برابر قرار نمی‌دهد، از این‌رو، خداوند وعده داده است که هر کس را به آن‌جهه استحقاق دارد، براساند و حق کسی را ضایع نکند. این موضوع، بیانگر ضرورت وقوع معاد، براساس عدل الهی است.

(دین و زندگی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(مبوبه ابتسام)

-۶۰

با دیدن نامه اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند. بدکاران از مشاهده گواهی اعضای خویش به شگفت می‌آیند و خطاب به اعضای بدن خود با لحنی سرزنش‌آمیز می‌گویند که چرا علیه ما شهادت می‌دهید؟

(دین و زندگی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(امین اسریان پور)

-۶۱

ترجمه آیه شریفه ۱۴ سوره حشر: «آن‌ها [دشمنان اسلام] را متحد می‌پنداری در حالی که دل‌هایشان پراکنده است؛ این به خاطر آن است که آن‌ها قومی هستند که تغلق نمی‌کنند.»

(دین و زندگی، صفحه ۲۹)

(ممدر رضایی‌یقا)

-۶۲

در آیه «به پیمانی که با من بسته‌اید وفا کنید (شرط) تا من نیز به پیمان شما وفا کنم، (مشروط)»، وفا به عهد الهی شرط و فای خدا به عهدهش است. کسی که راه رسیتگاری را که همان قرب به خداست، شناخته و می‌خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می‌پندد که آن‌چه خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را، انجام دهد و خداوند را خشنود سازد، همچنین از آن‌چه که ما را از این هدف دور می‌سازد، یعنی کارهای حرام، اجتناب کند.

عهد خداوند در آیه «و هر کسی که نسبت به عهدهی که با خدا بسته وفا کند، بهزودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.» دادن پاداش عظیم است.

(دین و زندگی، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

(مرتضی محسن‌کبیر)

-۶۳

سخن امام سجاد (ع) درباره نیاز «شناخت هدف زندگی» است. انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی اش را صرف آن نماید؟ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشانسد یا در شناخت آن دچار خطأ شود، عمر خود را از دست داده است.

(دین و زندگی، صفحه ۷)

(امین اسریان پور)

-۶۴

ترجمه آیه ۱۸ سوره مبارکه نساء: «برای کسانی که کارهای زشت انجام دهنده هنگامی که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسید می‌گوید: الان توفیه کردم، توبه نیست و این‌ها کسانی هستند که عذاب در دنایکی برایشان فراهم کردیم.»

(دین و زندگی، صفحه ۹۳)

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «همه می‌دانند که معلم‌ها [نیز] به اندازه هر کس دیگری می‌توانند مرتكب اشتباه شوند.»

نکته مهم درسی

می‌دانیم که فعل بعد از حروف اضافه مانند "of" به صورت "gerund" ("ing-دار") خواهد بود و به همین دلیل، گزینه «۲» به راحتی حذف می‌شود. ضمن آن که ترکیب عبارت به کار رفته در گزینه «۳» ساخت دستوری درست ندارد؛ زیرا "more" باید قبل از صفت "capable" قرار گیرد و در ادامه باید از "than" استفاده شود. علاوه بر آن، وجود "of" در آخر عبارت نیز آن را کاملاً نادرست می‌کند.

(گرامر)

-۷۷

(ممدرضا فرهنگیان)

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. تلاش ائمه در راستای مرجعیت دینی سبب شد که حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت‌اند، بتوانند در میان انبوه تحریفات به تعليمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۹)

-۷۱

(علی شکوهی)

-۷۸

ترجمه جمله: «ما در آن جلسه حضور نمی‌یافتیم اگر کمی زودتر به ما اطلاع داده می‌شد که آن جلسه لغو شده بود.»

نکته مهم درسی

این سؤال ترکیبی از جمله شرطی نوع دوم و کاربرد وجه مجھول است. "We" پیش از جای خالی فاعل اصلی جمله نیست؛ پس با جمله مجھول سروکار داریم، نه معلوم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). از طرف دیگر وجود "If" در وسط جمله و زمان آینده در گذشته (wouldn't attend) پیش از آن نشان می‌دهند که در بخش دوم جمله باید از زمان گذشته استفاده کنیم، نه حال (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

-۷۹

(ممدرضا فرهنگیان)

علت ضرورت عدم یأس از رحمت الهی، یعنی عبارت «لا تقطعوا من رحمة الله» عبارت «ان الله يغفر الذنوب جميعاً» است، زیرا خداوند همه گناهان را می‌بخشد و علت آن، امرنژده و مهربان بودن خدا است: «إنه هو الغفور الرحيم». (دین و زندگی ۳، صفحه ۱۰)

-۷۳

(میرحسین زاهدی)

-۷۹

ترجمه جمله: «سپری کردن زمان زیادی برای تماشا کردن برنامه‌های تلویزیون مشکل بزرگی بود که خانواده‌ها در زمان قرنطینه با آن مواجه بودند.»

نکته مهم درسی

در این سؤال دو نکته وجود دارد. الف) فعل در نقش فاعلی به شکل "ing" دار یا مصدر با "to" به کار می‌رود. ب) بعد از "spend" فعل به شکل (ing-دار) به کار می‌رود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: مصدر به عنوان فاعل کاربرد دارد، ولی بعد از "spend" حرف اضافه "on" به کار می‌رود، نه "for".

گزینه «۳»: بعد از "spend" فعل به شکل مصدر به کار نمی‌رود.

گزینه «۴»: "to spending" از نظر گرامی درست نیست.

(گرامر)

-۷۹

(سیداحسان هنری)

تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی، لوح‌های فشرده، مجلات، روزنامه‌ها و کتاب‌ها و انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی، از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

-۷۵

(سپیده عرب)

-۸۰

ترجمه جمله: «حتی اگر تاکنون این عادت شما در طول زندگیتان نبوده است، من پیشنهاد می‌کنم که یاد بگیرید در مورد بدنatan مثبت فکر کنید.»

(۱) چیدن، مرتب کردن   (۲) پیشنهاد کردن

(۳) جلوگیری کردن، منع کردن   (۴) مقایسه کردن

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «مادربزرگش در ۷۹ سالگی وقتی که خانه‌اش آتش گرفت، دچار سوختگی شد و فوت کرد. متأسفانه، هیچ‌کسی در خانه نبود که به او کمک کند تا فرار کند.»

نکته مهم درسی

قبل از سن حرف اضافه "at" و قبل از "house" حرف اضافه "in" (به معنای "درون خانه") به کار می‌رود.

زبان انگلیسی

-۷۶

(علی شکوهی)

-۸۶

ترجمه جمله: «دو نوع فرهنگ‌لغت وجود دارد که شما می‌توانید استفاده کنید. نوع اول ترجمه‌ای از یک لغت را به شما ارائه می‌کند و نوع دوم که تک‌زبانه نامیده می‌شود، [معنی] آن واژه را به همان زبان توضیح می‌دهد.»

(۱) دو زبانه

(۲) کلی، عمومی

(۳) سنتی

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

-۸۱

ترجمه جمله: «مدیر جدید خطاب به اعضای هیئت مدیره گفت که ما مجبوریم منابع مالی موجودمان را آنقدر منطقی مدیریت کنیم که بتوانیم از شر دردرس ورشکست شدن رهایی یابیم.»

(۱) منبع

(۲) تجربه

(۳) ارتعاش، لرزش

(۴) تنوع، گوناگونی

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

-۸۷

ترجمه جمله: «ناشر از انتشار کتابخانه خودداری می‌کند و معتقد است که چند جمله غلط ترجمه شده‌اند. او مرا ملزم کرد تا آن را پیرایش کنم و اشتباها مرتکب شده‌ام را تصحیح کنم.»

(۱) به طور وسیع

(۲) خیلی زیاد

(۳) صادقانه

(۴) به اشتباه، اشتباه

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

-۸۲

ترجمه جمله: «پروژه قرار است بهوسیله گروهی از مهندسان متعدد و بافکر اجرا شود. امید آن می‌رود که اگر همه چیز خوب پیش برود تا پایان امسال تمام شود.»

(۱) قابل رویت

(۲) احاطه شده

(۳) فدآکار، متعدد

(۴) قابل تغییر

(واژگان)

(امیرحسین مراد)

-۸۸

نکته مهم درسی

به ترکیب عبارت اسمی جمع "thousands of years" "دقت کنید.

(کلوزتست)

(سپیده عرب)

-۸۳

ترجمه جمله: «پرندگان برخی از دانه‌ها را که به قسمت‌های مختلف بدنشان می‌چسبند، حمل می‌کنند. آن‌ها نسبت به باد در جابه‌جایی دانه‌ها در مسیرهای طولانی، تأثیرگذارتر هستند.»

(۱) اخیر، جدید

(۲) مؤثر، گیرا، متأثرکننده

(۳) شرمگین

(۴) تأثیرگذار

(واژگان)

(امیرحسین مراد)

-۸۹

نکته مهم درسی

(۱) مشابه

(۲) در دسترس

(۳) قطعی

(۴) متنوع

(کلوزتست)

(علی شکوهی)

-۸۴

ترجمه جمله: «کار کردن در این شرایط ممکن است بی‌نهایت برای سلامتی مضر باشد، مخصوصاً اگر هیچ لباس محافظتی نپوشید.»

(۱) مصرف

(۲) ارتباط

(۳) ترکیب

(۴) وضعیت، شرط

(واژگان)

(امیرحسین مراد)

-۹۰

نکته مهم درسی

دو جمله را با کمک ضمیر موصولی به یکدیگر مرتبط می‌کنیم. "people" قبل از جای خالی مفعول است، پس فعل جمله وصفی باید مجھول باشد.

(کلوزتست)

(علی شکوهی)

-۸۵

ترجمه جمله: «تا قرن شانزدهم، این عقیده که زمین به دور خورشید می‌گردد، به عنوان یک عقیده غیرقابل باور تلقی می‌شد، در حالی که امروزه ما این مفهوم را به عنوان یک مورد کاملاً عادی می‌پذیریم.»

(۱) پیشنهاد کردن

(۲) تلقی کردن، در نظر گرفتن

(۳) انتقال دادن

(۴) اختراع کردن

(واژگان)

ترجمة متن درگ مطلب ۲:

باد می‌تواند به پرواز یک بادبادک، حرکت یک قایق بادبانی یا پراکنده شدن دانه‌ها کمک کند. در سرتاسر جهان، باد همچنین به یک منبع بسیار محبوب و کم‌هزینه انرژی تبدیل شده است که به الکتریسیته تبدیل می‌شود. در مرکز ملی فناوری باد در کلرادو، دانشمندان تلاش می‌کنند تا فناوری باد را پیشرفت کنند. باد اغلب به عنوان منبع انرژی سازگار با محیط زیست محسوب می‌شود. باد محیط زیست را آلووه نمی‌کند و منبع تجدیدپذیر انرژی است که نمی‌تواند مانند سوخت‌های فسیلی مانند زغال سنگ، نفت و گاز طبیعی تمام شود.

مهار انرژی باد چیز جدیدی نیست. برخی از اولین آسیاب‌های بادی بیش از ۵۰۰ سال پیش در اروپا مورد استفاده قرار گرفتند. امروزه آسیاب‌های بادی مدرن به نام توربین‌ها شبیه به پروانه‌های هوایی هستند و در مزارع بادی در کنار یکدیگر قرار داده می‌شوند.

با وجود مزایای آن، انرژی باد چندان بی‌عیب نیست. مخالفان مزارع بادی می‌گویند که بزرگترین مشکل ناپایداری است - وقتی باد نمی‌وزد، انرژی وجود ندارد. آنها همچنین استدلال می‌کنند که توربین‌های بادی می‌توانند بد منظره باشند و [جان] پرندگان و سایر حیوانات وحشی را که به سمت پره ها پرواز می‌کنند را تهدید کنند.

از سال ۲۰۱۱، ۳۸ ایالت مزارع بادی دارند. این توربین‌ها انرژی کافی برای بیش از یک میلیون خانه را فراهم می‌کنند.

(امیرحسین مراد)

-۹۷

ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن این است که از انرژی باد به عنوان منبع انرژی استفاده می‌شود.»

(درگ مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۹۸

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر از ایده اصلی پشتیبانی نمی‌کند؟»
«باد به پرواز بادبادک‌ها و پخش دانه‌ها کمک می‌کند.»

(درگ مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۹۹

ترجمه جمله: «به نظر می‌رسد نویسنده هر دو طرف بحث را ارائه می‌کند.»

(درگ مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۱۰۰

ترجمه جمله: «کلمه "threaten" (تهدید کردن) در پاراگراف آخر که زیر آن خط کشیده شده است از لحاظ معنایی به "endanger" (به خطر انداختن) نزدیک‌ترین است.»

(درگ مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۹۱

۱) ترسناک

۲) کسل‌کننده

۳) غنی

۴) تکان‌دهنده

(کلوزتست)

نکته مهم درسی

برای فعل "cover" بعد از جای خالی معمول نداریم. در حقیقت معمول که مفرد است قبل از جای خالی آمده است، پس جمله مجهول است.

(کلوزتست)

ترجمه متن درگ مطلب ۱:

نگارش تصویری احتمالاً بهوسیله انسان‌هایی که قرن‌ها پیش در زمانی که «عصر حجر» نامیده می‌شد، زندگی می‌کردند، آغاز شد. از آن زمان به بعد آن بهوسیله بسیاری از مردم استفاده شده است. هر چه مردم متمدن‌تر می‌شدند، بعضی‌ها قادر می‌شوند به طور فزینده‌ای روش‌های ارتبا نگارشی بهتری را نسبت به نگارش تصویری ساده توسعه دهند. در تقریباً ۳۰۰۰ سال قبیل از میلاد، مصریان یک زبان نگارشی را توسعه دادند که در آن نمادهای نوشتاری ایده‌ها را نمایش می‌دادند. این علام ایده‌ای هیروگلیفیک نامیده می‌شوند. نگارش هیروگلیفیک ابتدا برای کنده‌کاری بر روی سنگ استفاده می‌شد. بعداً این علام به شکل‌های متغیر و ساده‌تری تبدیل شدند، به سیستمی از علام که به صدای زبان گفتاری دلالت می‌کردند. مصریان این شکل نگارش را بر روی ماده کاغذ مانندی به نام «پاپیروس» ترجیح می‌دادند. قدم منطقی بعدی که مصریان باستان هرگز برنداشتند این بوده است که آن‌ها این علام را به صورت الفبا سازماندهی نکردند.

(میرحسین زاهری)

-۹۳

ترجمه جمله: «خط هیروگلیفیک بهوسیله افرادی که متمدن‌تر از انسان‌های عصر حجر بودند توسعه یافت.»

(میرحسین زاهری)

-۹۴

ترجمه جمله: «بر اساس متن، خط هیروگلیفیک نسبت به خط تصویری توسعه یافته‌تر است.»

(میرحسین زاهری)

-۹۵

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای این متن باشد؟»
«خط هیروگلیفیک»

(میرحسین زاهری)

-۹۶

ترجمه جمله: «پاراگراف بعدی این متن احتمالاً در مورد دلیل این که چرا مصریان علام هیدروگلیفیک را سازماندهی نکردند، بحث می‌کند.»

(درگ مطلب)

(کورش داروی)

-۱۰۵

متغیرهای کیفی، متغیرهایی هستند که صرفاً برای دسته‌بندی افراد یا اشیاء در گروه‌ها به کار می‌روند و لزوماً مقدار عددی نمی‌گیرند.
(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۵)

(نسترن صدری)

-۱۰۶

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_5}{5} = \frac{40}{5} = 8$$

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_5 - \bar{x})^2}{5} = 4$$

$$\Rightarrow (x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_5 - \bar{x})^2 = 20$$

با اضافه کردن داده ۸، میانگین تغییر نمی‌کند. بنابراین:

$$\sigma'^2 = \frac{20 + (8 - 8)^2}{6} = \frac{10}{3} \Rightarrow \sigma' = \sqrt{\frac{10}{3}}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

(علی شورابی)

-۱۰۷

نسبت مربع شعاع‌ها برابر با نسبت متغیرهای سوم است:

$$\frac{A_{\text{متغیرسوم}}}{B_{\text{متغیرسوم}}} = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 \Rightarrow \frac{A}{B} = \left(\frac{4}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{A}{B} = 4 \Rightarrow A = 4B$$

مجموع A و B برابر 30 است، پس:

$$A + B = 30 \Rightarrow 4B + B = 30 \Rightarrow B = 6$$

$$A = 4 \times 6 = 24$$

پس:

$$A - B = 24 - 6 = 18$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۸)

(علی هاشمی)

-۱۰۸

راه اول: ابتدا فرض می‌کنیم اولین حرف سمت چپ رمز، حرف «N» باشد:

N
↑

$$\boxed{1 \quad 5 \quad 4 \quad 3} \Rightarrow 1 \times 5 \times 4 \times 3 = 60$$

ولی «N» می‌تواند در خانه‌های دیگر هم قرار گیرد، لذا داریم:

$$60 \times 4 = 240$$

راه دوم: از ۵ حرف T, A, E, S, H، سه حرف انتخاب می‌کنیم این سه حرف با N به $4!$ حالت جایگشت دارند. بنابراین:

$$\binom{5}{3} \times 4! = 10 \times 24 = 240$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

ریاضی

-۱۰۱

(نسترن صدری)

$$\frac{x^2 - 3x + 2}{x^3 - 1} = \frac{(x-1)(x-2)}{(x-1)(x^2 + x + 1)} = \frac{x-2}{x^2 + x + 1}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های ببری، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(مهسا عفتی)

-۱۰۲

تمام جملات را در ک.م.م مخرج‌ها یعنی در $(x-3)x(x-4)$ ضرب می‌کنیم:

$$x(x-1) - 2(x-2) = x+1 \Rightarrow x^2 - x - 2x + 6 = x+1$$

معادله جواب ندارد. $\Rightarrow \Delta = 16 - 20 = -4 < 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 20 = -4$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۴۳ تا ۳۴۵)

(نسترن صدری)

-۱۰۳

چون $f(2) = 2$ است، پس تابع از نقطه $(2, 2)$ می‌گذرد. تابع f محور x را در نقطه‌ای به طول ۱ قطع می‌کند، پس نقطه $(1, 0)$ نیز روی تابع f است.

معادله خطی را به دست می‌آوریم که از دو نقطه $(2, 2)$ و $(0, 0)$ می‌گذرد:

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}(x - x_1) \Rightarrow y - 0 = \frac{2 - 0}{2 - 1}(x - 1)$$

$$\Rightarrow y = 2(x - 1) \Rightarrow y = 2x - 2$$

عرض از مبدأ خط برابر است با -2 .

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۸)

(حسین اسفینی)

-۱۰۴

$$x = 4800 - 40p \Rightarrow 40p = 4800 - x \Rightarrow p = 120 - \frac{1}{40}x$$

تعداد دوچرخه $\times$ قیمت یک دوچرخه = درآمد روزانه

$$= px = (120 - \frac{1}{40}x)x = 120x - \frac{1}{40}x^2$$

$$= 120x - \frac{1}{40}x^2 - (18000 + 20x) = \text{هزینه روزانه} - \text{درآمد روزانه} - \text{سود روزانه}$$

$$= -\frac{1}{40}x^2 + 100x - 18000$$

حال طول رأس سهمی را می‌بابیم:

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-100}{2(-\frac{1}{40})} = \frac{100}{\frac{1}{20}} = 2000$$

$$x = 4800 - 40p \Rightarrow 2000 = 4800 - 40p$$

$$\Rightarrow 40p = 2800 \Rightarrow p = \frac{2800}{40} = 70$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۸)

(مسین اسفینی)

-۱۱۳

اعداد طبیعی فرد و مضرب ۵ با شروع از ۱۱۵ به صورت زیرند:

$$\underbrace{115, 125, 135, \dots}_{\text{فرد}} \quad \text{d} = +10 \quad \text{d} = +10$$

برای محاسبه جمله n از فرمول $a_n = a_1 + (n-1)d$ استفاده می‌کنیم:

$$\frac{n=20}{\rightarrow a_{20} = a_1 + (20-1)d \Rightarrow a_{20} = 115 + 19(10) = 115 + 190 = 305}$$

بنابراین:

$$S_{20} = \frac{20}{2} (a_1 + a_{20}) = 10(115 + 305) = 10(420) = 4200$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(مسین اسفینی)

-۱۱۴

$$r = \frac{a_{n+1}}{a_n} = -3, a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow 7290 = (-3)(-3)^{n-1}$$

$$\Rightarrow -243 = (-3)^{n-1} \Rightarrow (-3)^{\Delta} = (-3)^{n-1}$$

$$\Rightarrow n-1 = 5 \Rightarrow n = 6$$

بنابراین:

$$S_n \xrightarrow{n=6} S_6 = \frac{a_1(r^6 - 1)}{r - 1} = \frac{(-3)((-3)^6 - 1)}{-3 - 1} = \frac{(-3)(729 - 1)}{-4}$$

$$\Rightarrow S_6 = \frac{15}{2} \times 728 = 15 \times 364 = 5460$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

(محمد بیهاری)

-۱۱۵

گزاره شرطی زمانی نادرست است که گزاره مقدم درست و گزاره تالی

نادرست باشد. پس:

$$(p \wedge \sim q) \equiv T \Rightarrow \begin{cases} p \equiv T \\ \sim q \equiv T \Rightarrow q \equiv F \end{cases}, r \equiv F$$

در نتیجه:

$$(\sim p \vee q) \Leftrightarrow r \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

$$(\sim r \wedge p) \equiv (T \wedge T) \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرال ریاضی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۲)

(نسترن صدری)

-۱۱۶

$$\frac{(2f-g)(1)}{f(1-\sqrt{3})} = \frac{2f(1)-g(1)}{[1-\sqrt{3}]} = \frac{2|1-3|-1}{-1} = \frac{3}{-1} = -3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۵۴)

(مسین اسفینی)

-۱۱۷

سری زمانی مجموعه داده‌هایی است که در طی زمان با فواصل منظم گردآوری می‌شوند. بنابراین داده‌های گزینه «۲» سری زمانی نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

(علی هاشمی)

-۱۰۹

در سه پرتاب می‌خواهیم هیچ دو عدد زوجی بهطور متوالی ظاهر نشوند.

پس حالت‌های زیر اتفاق می‌افتد:

$$3 \times 3 \times 3 = 27$$

$$3 \times (3 \times 3 \times 3) = 81$$

ج) پرتاب‌های اول و سوم زوج و پرتاب دوم فرد باشد.

$$\Rightarrow n(A) = 27 + 81 + 27, n(S) = 6 \times 6 \times 6 = 216$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{27 + 81 + 27}{216} = \frac{5}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(علی هاشمی)

-۱۱۰

فضای نمونه این آزمایش اعداد سه رقمی فرد هستند.

$$101, 103, 105, \dots, 999$$

یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ۲ داریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 999 = 101 + 2n - 2 \Rightarrow n = 450$$

پس $n(S) = 450$ از هر سه عدد فرد متوالی یکی از آنها مضرب ۳ است. پس $\frac{450}{3} = 150$

$$P(A) = \frac{150}{450} = \frac{1}{3}$$

يعني $n(A) = 150$ ، پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال و الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(محمد بیهاری)

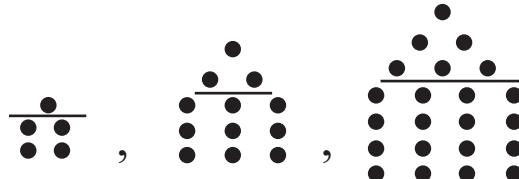
-۱۱۱

در مرحله تحلیل داده‌ها صرفاً گزارش معیارها و ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری صورت می‌گیرد. در مرحله بحث و نتیجه‌گیری می‌توانیم با تفسیر نتایج، پاسخی برای مسئله اصلی پیدا کنیم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۸)

(محمد بیهاری)

-۱۱۲

$$(1) \quad 1+4$$

$$(2) \quad 1+2+9$$

$$(3) \quad 1+2+3+16$$

$$(1+1+1)^2 = 5 \quad \text{مرحله (۱)}$$

$$1+2+(2+1)^2 = 12 \quad \text{مرحله (۲)}$$

$$1+2+3+(3+1)^2 = 22 \quad \text{مرحله (۳)}$$

$$1+2+3+\dots+n+(n+1)^2 \quad \text{مرحله (n)}$$

$$\Rightarrow 1+2+3+4+5+6^2 = 15+36 = 51 = \text{تعداد نقطه‌ها در شکل (۵)}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

(نسرین بعفری)

-۱۲۲

(الف) قسمت الف در گزینه‌های ۱ و ۲ صحیح است. علم اقتصاد مانند هر علم دیگری درباره موضوعات معینی با روش‌های خاصی بحث می‌کند. علم اقتصاد رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند.

(ب) عوامل تولید (نیروی انسانی، سرمایه و منابع طبیعی) این ویژگی را دارند که می‌توان از آن‌ها در تولید کالاهای مختلف، استفاده کرد و یا به روش‌های متعدد، آن‌ها را به کار بست که مترادف با «مفهوم قابلیت مصارف متعدد منابع» است.

(پ) تنها مورد اول نادرست است زیرا تحول سریع اروپا و رقابت نظامی، صنعتی آن‌ها همزمان با «دوران صفویه» در ایران است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۳، ۱۵ و ۱۲۵)

(فاطمه غویمیان)

-۱۲۳

$$\text{میلیارد ریال } 13 = \frac{1}{3} \times 39 = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

مجموع ارزش اقلام ماشین‌آلات، مواد غذایی و پوشاش = تولید ناخالص داخلی
ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +
میلیارد ریال $172 = 120 + 13 + 39$ = تولید ناخالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 20 = \frac{1}{2} \times 40 = \text{هزینه استهلاک}$$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 152 = 172 - 20$$

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

+ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارد +

$$\text{میلیارد ریال } 153 = 152 - 39 + 40 = \text{تولید خالص ملی}$$

$$\text{ریال } 2550 = \frac{\text{تولید خالص ملی}}{\text{جمعیت کل کشور}} = \frac{153,000,000,000}{60,000,000}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۲)

(نسرین بعفری)

-۱۲۴

(الف) در حیات انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد؛ مثل استفاده از آب رودخانه.

در احیا، انسان با اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؛ مثل پرورش ماهی.

(ب) سازمان و شرکت‌های تعاونی و سهامی مثال‌هایی برای سازمان تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم می‌شود که به توافق رسیده‌اند.

(پ) مرحله آخر: پخش ماهی بین فروشگاه‌هایی است که «خدمات» یا «محصولات نرم» نام دارد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۷، ۲۴ و ۲۸)

(امیر زر اندرز)

-۱۱۸

$$\text{شاخص خودرو در سال } ۹۱ = \frac{\text{شاخص خودرو در سال } ۹۰}{\text{شاخص خودرو در سال } ۹۱} \times 100$$

$$\Rightarrow 200 = \frac{x-110}{110} \times 100 \Rightarrow 22000 = 100(x-110)$$

$$\Rightarrow 220 = x-110 \Rightarrow x = 330$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(علی شهرابی)

-۱۱۹

عدد ۱۷ در بازه ۱۶ تا ۱۹ قرار دارد.

معادله خط گذرنده از دو نقطه (۱۶, ۱۸۰) و (۱۹, ۳۹۰) را می‌نویسیم:

$$m = \frac{390 - 180}{19 - 16} = 70$$

$$y - 180 = 70(x - 16) \xrightarrow{x=17}$$

$$y - 180 = 70 \times 1$$

$$\Rightarrow y = 180 + 70 \Rightarrow y = 250$$

$$|250 - 237| = 13 = \text{خطای درون‌یابی}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴)

(محمد بهیرابی)

-۱۲۰

$$\frac{\text{وزن بر حسب کیلوگرم}}{\text{قدیر حسب متریک توان ۲}} = \text{شاخص توده بدنی}$$

$$\Rightarrow 25 = \frac{x}{(1/8)^2} \Rightarrow x = 25 \times (1/8)^2 = 81 \Rightarrow 85 - 81 = 4$$

۴ کیلوگرم باید وزن کم کند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۱)

اقتصاد

(فاطمه غویمیان)

-۱۲۱

(الف) هرگاه تولیدکنندگان برای ادامه فرایند تولید و تبدیل کالاهای مختلف دیگر، آن‌ها را خریداری کنند و مورد استفاده قرار دهند، آن‌ها را کالای واسطه‌ای می‌نامیم.

- به کالاهای بادومی که در فرایند تولید از سوی نیروی انسانی به کار گرفته می‌شود، کالای سرمایه‌ای گویند.

(ب) تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید (قیمت‌های عوامل تولید) و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد.

(ج) خریداران عمده کالا و خدمات (مثل خریدهای دولتی) مناقصه برگزار می‌کنند، بازار محصولاتی چون ماکارونی رقابتی است و شرکت توانیر در کشور ما به دلیل طبیعی انصهارگر در فروش کالای خود به شمار می‌رود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۳۳ و ۳۸)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۱۲۸

الف) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم است برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش (سیاست پولی انقباضی) را به کار می‌گیرد.

ب) افزایش در مخارج دولت و کاهش نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی، بهترین راه تحریک تقاضای عمومی است که در موقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

ج) رشد صرفاً به معنای افزایش تولید است بنابراین مفهومی کمی است. هر رشدی را نمی‌توان توسعه دانست. نتایج رشد را می‌توان در کوتاه‌مدت مشاهده کرد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۷۹، ۸۰ و ۹۵)

(فاطمه فویمیان)

-۱۲۵

صعودی بودن منحنی عرضه به این معناست که با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش و با کاهش قیمت مقدار عرضه کاهش می‌یابد. بنابراین در نقطه A قیمت و مقدار هر دو کمتر از نقطه B است.

(اقتصاد، بازار، صفحه ۳۴)

(سارا شریفی)

-۱۲۹

ارزش هر یک از دستگاه‌های تولیدی $\times$ میزان تولید سالیانه = درآمد سالیانه

ریال $225,000,000 = 225,000,000 \times 300,000$ = درآمد سالیانه

هزینه‌های سالیانه - درآمد سالیانه = سود سالیانه

هزینه‌های سالیانه $- 161,798,000 = 225,000,000$

ریال $63,202,000 = 63,202,000$ هزینه‌های سالیانه $\Rightarrow$

$x =$ حقوق سالیانه کارمندان

$$\frac{3}{25} = \text{هزینه استهلاک}$$

+ حقوق سالیانه کارمندان + اجاره سالیانه بنگاه = هزینه‌های سالیانه

هزینه استهلاک + هزینه خرید مواد اولیه

$$63,202,000 = (4,000,000 \times 12) + x + 4,450,000 + \frac{3}{25}x$$

$$\Rightarrow 63,202,000 = 48,000,000 + \frac{28}{25}x + 4,450,000$$

$$\Rightarrow 10,752,000 = \frac{28}{25}x$$

$$\text{ریال } 9,600,000 = x = \text{حقوق سالیانه کارمندان} \Rightarrow$$

ریال $12 \times 4 \times 4,000,000 = 48,000,000$ حقوق متوسط ماهیانه هر فرد = حقوق سالیانه کارمندان

$48 \times 4,000,000 = 9,600,000$ حقوق متوسط ماهیانه هر فرد =

ریال $200,000 =$ حقوق متوسط ماهیانه هر فرد $\Rightarrow$

$$\text{ریال } 1,152,000 = \frac{3}{25} \times 9,600,000 = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۱ و ۲۹)

(سارا شریفی)

-۱۲۶

$$\text{ریال } 3,000,000 = \frac{45,000,000}{15} = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

$$\text{ریال } 480,000,000 = 800,000 \times 600 = \text{میزان درآمد سالیانه}$$

$$\text{ریال } 477,000,000 = 480,000,000 - 3,000,000 = \text{درآمد خالص سالیانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۱۲۷

الف) درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب ملت می‌شود. این درآمدها عبارت است از: درآمد حقوق بگیران (دستمزدها) درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکتها و مؤسسه‌ها می‌شود.

$$\text{میلیون ریال } 300 = \frac{1}{3} \times 900 = (\text{درآمد حقوق بگیران}) \times \frac{1}{3} = \text{دستمزدها}$$

$$(\text{درآمد صاحبان سرمایه}) \times \frac{20}{100} = \text{سود شرکت و مؤسسه‌ها}$$

$$\text{میلیون ریال } 936 = \frac{20}{100} \times 4,680$$

$$\text{میلیون ریال } 11,416 = 900 + 1650 + 300 + 4680 + 936 + 2950 = \text{درآمد ملی}$$

ب) درآمد سرانه به معنای سهم متوسط هر فرد در میزان تولید یا درآمد جامعه می‌باشد.

$$\text{ریال } 1427 = \frac{11,416}{4} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کل}} = \text{درآمد سرانه}$$

ج) هر تولید ملی، درآمدی را برای تولیدکنندگان آن و عوامل تولید ملی ایجاد کرده است، می‌توان درآمد ملی را نیز که دقیقاً معادل تولید ملی عنوان شاخص‌های کلان اقتصادی مورد استفاده قرار داد.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(د) نادرست است. تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فراورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

(ه) نادرست است. تراکتور، ماشین آلات کارخانه‌ها مثال‌هایی از کالای بادام سرمایه‌ای است. یخچال در منزل کالای بادام مصرفی است. (و) درست است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۸، ۲۱، ۳۶، ۴۰، ۱۴۳ و ۱۴۶)

-۱۳۴ (نسرین پعفری)

(الف) شیر دام‌ها را به انواع فراورده‌ها تبدیل نموده و سپس به ارزش ۱۲ میلیون تومان، این فراورده‌ها را فروخته است. بنابراین شیر دام کالای واسطه‌ای محسوب می‌شود و ارزش آن در محاسبات تولید کل منظور نمی‌گردد و فقط همان ۱۲ میلیون تومان محسوب می‌شود. گوجه فرنگی خریداری شده و استفاده شده در خانه، کالای نهایی مصرفی است که ارزش آن در محاسبات تولید کل وارد می‌شود، اما گوجه فرنگی خریداری شده و مصرف شده در تهیه رب گوجه فرنگی، کالای واسطه‌ای و ارزش آن در محاسبات تولید کل لحاظ نمی‌شود و تنها ارزش کالای نهایی یعنی رب گوجه فرنگی در محاسبات تولید کل منظور می‌شود.

$$\text{مبلغ محاسبه شده در تولید کل کشور} = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۰۰۰ + ۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۳,۱۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

(ب) آمارهای اقتصادی در سطوح چهار گانه خرد (یعنی سطح خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی)، شهری، منطقه‌ای و کلان (ملی و بین‌المللی) ارائه می‌شود.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

-۱۳۵ (نسرین پعفری)

$$\text{(الف) درصد A} = \frac{۳۴۵۰ - ۲۰۰۰}{۲۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۷۲ / ۵ = \frac{۳۴۵۰ - ۲۰۰۰}{۲۰۰۰} \text{ نرخ تورم کالای A}$$

$$\text{نرخ تورم کالای B} = \text{نرخ تورم کالای A}$$

$$\text{ریال } x = \frac{۵۱۷۵ - x}{x} \times 100 \Rightarrow x = 3000$$

(ب) بورس از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه‌های راکد، حجم سرمایه‌گذاری را در جامعه افزایش می‌دهد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۷۴)

-۱۳۶ (ظاهره کریمی سلیمانی)

$$\text{(الف)} \quad \frac{۲۱}{۲} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

$$\text{(ب)} \quad \frac{۱۰}{۱۰۰} = \frac{\text{سهم دهک ششم از درآمد ملی}}{\text{هزار دلار}} = ۶$$

$$\frac{۱۶}{۱۰۰} = \frac{\text{سهم دهک نهم از درآمد ملی}}{\text{هزار دلار}} = ۹ / ۶$$

(ج) برای محاسبه شاخص دهک‌ها افراد جامعه را در ده گروه جمعیتی یکسان تقسیم‌بندی می‌کنند. بنابراین:

$$\frac{۱}{۱۰} \times ۷۰ = ۷ = \text{جمعیت هر دهک میلیون نفر}$$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

-۱۳۷ (سارا شریفی)

$$\text{(الف)} \quad \frac{۲}{۳} = \frac{\text{ارزش پولی مسکوکات}}{\text{ واحد پولی}} = ۲۶۰۰$$

$$\text{ واحد پولی} = ۷۱۵ = \text{سپرده دیداری} + \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{ واحد پولی} = ۴۶۵ = \text{سپرده غیردیداری} + ۲۵۰ \Rightarrow ۷۱۵ = ۴۶۵ + ۲۵۰$$

$$\text{ واحد پولی موجودی حساب‌های قرض الحسن} + \text{سپرده غیردیداری} = \text{شبیه پول}$$

$$\text{ واحد پولی} = ۴۶۵ + ۱۵۵۰ = ۲۰۱۵$$

$$\text{سپرده غیردیداری} + \text{سپرده دیداری} + \text{اسکناس} + \text{مسکوکات} + \text{قرض الحسن} = \text{نقدینگی}$$

$$\text{ واحد پولی} = ۸۷۶۵ = ۱۵۵۰ + ۲۶۰۰ + ۳۹۰۰ + ۷۱۵$$

$$\text{سپرده پس انداز} + \text{سپرده مدتدار} = \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{ واحد پولی} = ۱۴۰ = \text{سپرده پس انداز} \Rightarrow \text{سپرده پس انداز} = ۳۲۵ + ۱۵۵$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

-۱۳۸ (ظاهره کریمی سلیمانی)

$$\text{(الف)} \quad \frac{۱}{۱۰} \times ۹۰ = ۹ = \text{مالیات ماهانه}$$

$$\text{مالیات ماهانه} - \text{درآمد ماهانه} = \text{مانده خالص ماهانه}$$

$$\text{ میلیون ریال} = ۹۰ - ۹ = ۸۱ \Rightarrow \text{مانده خالص ماهانه} = ۸۱$$

(ج) نرخ مالیاتی مورد محاسبه تصاعدی است.

(اقتصاد، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

-۱۳۹ (سارا شریفی)

(الف) نادرست است. از نظر اقتصاددانان، مقاوم‌سازی اقتصادی با سیاست انقباضی موسوم به ریاضت اقتصادی هیچ ربطی ندارد.

(ب) نادرست است. در دهه دوم عمر انقلاب اسلامی، عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی بر جای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ بود.

(ج) درست است.

(عارفه‌سازات طباطبایی نژاد)

-۱۴۲

نکته: در بیت دوم حیرانی شاعر در وصف معشوق بیان شده است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: جادوی مردم فرب استعاره از چشم / بستن خواب کنایه از بی تاب کردن / زلف هندو = تشبيه / نعل تافتن کنایه از مضطرب کردن

گزینهٔ «۳»: «سلمان» تخلص شاعر است.

گزینهٔ «۴»: مفهوم بیت چهارم بازگشت به اصل و روح است که مفهومی ذهنی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(مسنن اصغری)

-۱۴۳

منفی درست و ازمه‌ها:

جولاوه: بافنده، نساج

تکفل: عهددار شدن، متعهد گشتن

منتکرووار: ناشناس، پنهانی

(علوم و فنون ادبی (۱)، واژگان، ترکیبی)

(ممید مهرثی)

-۱۴۴

بیت، فاقد ایهام است و تنها واژه «نبات» ایهام تناسب دارد.

آرایه ایهام در سایر ایيات:

گزینهٔ «۱»: صفراء - زردی - خشم (صفراً مجازاً به معنای خشم است)

گزینهٔ «۲»: دیده: - نگاه (چشم) - دیده شده (صفت مفعولی)

گزینهٔ «۴»: هیچ نیست: - وجود ندارد - بدون ارزش است

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۱۹ و ۹۰)

(ممید مهرثی)

-۱۴۵

آرایه تشبيه در سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: شاعر رخ دلدار را به گل و قامت وی را به سرو تشبيه و از آن‌ها برتر دانسته است.

گزینهٔ «۲»: شاعر، ناز و فتنه محظوظ خود را به نوعی سپاه عالم‌گیر تشبيه کرده است.

گزینهٔ «۳»: بیابان فرقت: تشبيه بلیغ اضافی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(مسنن خدابی - شیزار)

-۱۴۶

«عاشق» و «عشق» جناس دارند / تکرار صامت «ش» و اج‌آرایی ایجاد کرده است / شاعر به «نمک» و «دریای آتش» شخصیت انسانی داده که همین امر «استعاره» و «تشخیص» ایجاد کرده است / «دریای آتش» تناقض دارد / مصراج دوم مثالی برای مصراج اول است که اسلوب معادله ایجاد می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

(اعظم نوری نیا)

-۱۴۶

نzd پیشینیان «دب شناختن اموری است که آدمی به وسیله آن خویشتن را از هر خطای حفظ کند.»

توضیحات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» معانی متفاوت اصطلاح امروزی ادبیات است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(اعظم نوری نیا)

-۱۴۷

اولین رمان اجتماعی را مرتضی مشقق کاظمی در سال ۱۳۰۱ با نام «تهران مخفف» منتشر کرد.

نخستین رمان تاریخی این دوره را محمدباقر صیرزا خسروی با نام «شمس و طغرا» نوشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

(غرهار علی نژاد)

-۱۴۸

«ضیافت» از آثار داستانی سیدمهدی شجاعی است. از فیلم‌نامه‌های او می‌توان به «بدوک» اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۰، ۷۴ و ۷۶)

(اعظم نوری نیا)

-۱۴۹

در قرن هشتم، زبان شعر جز در سروده‌های شاعران شاخص مانند خواجه و حافظ به سنتی گرایید.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

(عارفه‌سازات طباطبایی نژاد)

-۱۴۰

بیت سوم که روح شادی و نشاط در آن غلبه دارد و شعری واقع‌گرا، محسوس و عینی است، به سبک خراسانی سروده شده است. در ایات دیگر، وجود حسن‌دینی و مفاهیم عرفانی و هجوم، شانگر سبک عراقی است. بیت گزینهٔ «۳» در توصیف یکی از جشن‌های باستانی در خانه شخصی (خواجه) سروده شده است که شاعر در آن با توصیف شکوه جشن، در پی مدح خواجه است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۵۹)

(عارفه‌سازات طباطبایی نژاد)

-۱۴۱

واژگان عربی بسیاری در این عبارت مشهودند (شرارت، زعارت، طبع، موکد، تضریب، الم...) و «لاتبديل لخلق الله» آیه قرآن است که در بین متن به آن استشهاد کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۵)

(سید علیرضا احمدی)

-۱۵۱

ج) در عبارت «چشم مست» استعارة مکنیه از نوع تشخیص دیده می‌شود.
 ب) «روان بودن حکم» کنایه از اطاعت و پیروی است.
 الف) شاعر در توصیف روشنایی و زیبایی چهره معشوق زیاده‌روی کرده است.
 د) واژه «صورت» در دو معنای «چهره» و «صورت سؤال» به کار رفته است.
 (جناس تام).

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(همید مهرثی)

-۱۴۷

جناس: بشکست» اول: ناراحت کردن، آزار رساندن / « بشکست» دوم: تا زدن و منظم ساختن (جناس همسان)
 ایهام: کزین دست: ۱- از این نوع (از این گونه) / ۲- از این عضو بدن (دست به معنای عضوی از بدن)
 واج‌آرایی: تکرار صامت «س» و «ش»

کنایه: «دل شکستن» کنایه از ناراحت ساختن است.

نکته: واژه «سر» ایهام تناسب دارد و شکستن دل معشوق به شانه خوردن زلف یار تشبیه شده است؛ اما بیت فاقد «تکرار» و «استعارة» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(همید مهرثی)

-۱۵۲

حروف قافیه در «غدر» و «صبر» یکسان نیست. (ـ و ـ ب ر)
تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «می‌ستان» و «بران» در پسوند «ان» مشترکند که نوع پسوند هر یک متفاوت از دیگری است.
 گزینه «۲»: «گند» و «گند» دارای حروف الحاقی «ـ د» هستند، بدین ترتیب امکان یکسان نبودن مصوت‌هایشان وجود دارد. (ـ ن ـ د، ـ ن ـ د)
 گزینه «۳»: «فتند» و «مخند» قافیه می‌شوند، زیرا هرچند «ـ ند» در «فتند» الحاقی است، اما «ـ ند» در «مخند» جزوی از کلمه است و بنابراین قافیه صحیح است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(سید علیرضا احمدی)

-۱۴۸

گزینه «۲»: فاقد استعارة مصرحه است و در عبارت «پای بر جاییم و سیاریم ما» متناقض نماید می‌شود.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد: «تلخ» و «شیرین» / تشبیه: چون سرو گزینه «۳»: تلمیح: اشاره به داستان شیرین و فرهاد / حس‌آمیزی: جهان تلخ گزینه «۴»: اسلوب معادله: دو مصraig در تأیید معنای یکدیگر کاربرد دارند / کنایه: کل مصraig دوم کنایه از کار بیهوده کردن است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(همید مهرثی)

-۱۴۹

«حرف» مجاز از سخن / «جمن» مجاز از باع / «رد و بدل کردن سخن با باع» استعارة و تشخیص / «ناش نرگس بی‌شرم و حیا» استعارة و تشخیص

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ترگس» استعارة از چشم / «کف» مجاز از دست / «غنچه» استعارة از دهان

گزینه «۲»: «سینه» مجاز از دل / «در رحمت» اضافه استعاری است. / «دل زندانیم» استعارة و تشخیص

گزینه «۴»: «سخن گفتن بلبل» استعارة و تشخیص / «پسته» استعارة از دهان

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی سایر، صفحه ۸۱)

-۱۵۳

قافیه نخست: «rag» و «bag» / **قافیه دوم:** «ایوان» و «میدان»

قافیه در سایر ایات:

گزینه «۲»: «غم» و «مطعم»

گزینه «۳»: «شب» و «لب»

گزینه «۴»: «تهی» و «کاملی»

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۲)

(سید علیرضا احمدی)

-۱۵۴

کین	ه	م	ش	ر	ذ	ج	ها	ن	داخت
-	-	-	U	-	U	-	U	U	-

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(همید مهرثی)

-۱۵۰

بیت «ه»: ایهام تناسب: «گونه»: ۱- طرز، شکل ۲- بخشی از صورت، که در این معنا با «مزگان» تناسب دارد.

بیت «د»: تشبیه: جان به یوسف و دل به زندان تشبیه شده است.

بیت «ج»: لف و نشر: رخ: لف ۱، گیسو: لف ۲، صبح: نشر ۱، شام: نشر ۲

بیت «ب»: حسن تعییل: شاعر دلیل سر در گریبان بودن بنفشه را سجدۀ آن در برابر برگ‌های همچون محراب گل لاله می‌داند.

بیت «الف»: «سر» مجاز از قصد و نیت

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(همید مهرثی)

-۱۵۵

وزن بیت گزینه «۱»: «مفقول مفاعلن مفاعilen»

وزن سایر ایات: «مفقول فاعلات مفاعilen»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

-۱۶۱

(همید مهرثی)

-۱۵۶

در رکن پایانی مصراع دوم بیت «الف» و رکن پایانی مصراع نخست بیت «ج» ابدال رخ داده است.

وزن بیت «مستفعل مفعول مستفعل مفعول» «مفعول مفاعیل مفعول مفاعیل» و دوری است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن» و دوری است.

گزینه «۲»: وزن بیت «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» «مفعول مفاعیل مفاعیل فعالون» و دوری نیست.

گزینه «۴»: وزن بیت «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» و دوری است.

(علوم و فنون (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۱)

(مسن اصغری)

-۱۶۲

(همید مهرثی)

-۱۵۷

بیت گزینه «۲» از درون مایه عرفانی برخوردار است و آزادی در این گزینه متراffد با مفهوم دموکراسی غربی به کار نرفته است.
«توجه به کارگران»، «قانون و قانون مداری» و «دفاع از حقوق زنان» از درون مایه‌های شعر عصر بیداری است که به ترتیب در گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» مشهود است.

وزن مصراع صورت سؤال و بیت این گزینه «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است. وزن سایر ابیات «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(مسن اصغری)

-۱۶۳

(همید مهرثی)

-۱۵۸

عبارت صورت سؤال به موضوع آفرینش قلم توسط خداوند اشاره دارد؛ این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز مطرح شده است.

وزن بیت «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» «مفعول مفاعیل مفاعیل فعالون» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ستایش ممدوح است.

گزینه «۲»: به ازلی بودن عشق اشاره دارد.

گزینه «۴»: قلم چیزهایی را که از دل بر می‌آید، بر لوح هستی می‌نویسد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۴)

(مسن اصغری)

-۱۶۴

(سید علیرضا احمدی)

-۱۵۹

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: به لطف و عنایت و رحمت خداوند امید داشتن (توکل به لطف و عنایت الهی و ترجیح آن بر اعمال خود)

در بیت صورت سؤال، «قلب» و «تغییر کمیت صوت کوتاه» به کار نرفته است. در هجای دوم مصراع نخست تغییر کمیت صوت بلند وجود دارد.

آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن و حذف همزه (خالی از) در رکن نخست مصراع نخست رخ داده است. در مصراع دوم اختیار وزنی پایان مصراع دیده می‌شود. در رکن پایانی هر دو مصراع نیز ابدال به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰)

(عارفه‌سادات طباطبائی نژاد)

-۱۶۵

(سید علیرضا احمدی)

-۱۶۰

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۲» اشک ریختن در عشق است.

در هجای پنجم و دوازدهم مصراع اول و هجای هفتم و نهم مصراع دوم اختیار بلند تلفظ کردن کسره اضافه دیده می‌شود و همچنین با توجه به وزن بیت، صوت پایان کلمه «تو» باید بلند تلفظ شود.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اختیار بلند تلفظ کردن کسره اضافه دیده نمی‌شود.

گزینه «۲»: اختیار بلند تلفظ کردن صوت پایان کلمه دیده نمی‌شود.

گزینه «۴»: اختیار بلند تلفظ کردن صوت پایان کلمه دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۰)

(مرتفعی کاظم شیرودی)

-۱۷۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: «لن یستطیع» یعنی «نخواهد توانست».

گزینهٔ ۲»: «استغیث» فعل مضارع متکلم وحده است و باید مضارع ترجمه شود. ترجمهٔ صحیح: «از کسی که آفرینندهٔ هر آفریده شده‌ای است، کمک می‌خواهم!»

گزینهٔ ۴»: ترجمهٔ صحیح: «باغی نزدیک کرمان هست، آن باع مشهور به شاهزاده است!»

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

(قالب مشیرپناهی - هملان)

-۱۷۲

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: «قد یئس» یعنی «نالامید شده‌اند» (دققت کنید که «یئس» فعل ماضی است. «قد یئأس» یعنی «گاهی نالامید می‌شوند»)

گزینهٔ ۲»: «ایمان می‌آورد» نادرست است و درست آن، «ایمان بیاورد» است. («لیت» + فعل مضارع به صورت «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود).

گزینهٔ ۳»: «الآخرین» اسم فاعل و به معنی «ایندگان» است. ترجمهٔ صحیح: «و برای من در (میان) آیندگان یادی نیکو قرار بده.»

(عربی (۱)، (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

(قالب مشیرپناهی - هملان)

-۱۷۳

«دوستم به من مژده داد»: پشتونی صدیقی، صدیقی بشرنی (در گزینه‌های ۱ و ۳، «بشرطٌ صدیقی (صدیقی)» یعنی «به دوستم مژده دادم») / «اگر خدا را دوست بداریم»: إن أحببنا (تحب) (دققت کنید که چون «دوست بداریم» فعل شرط است، فعل معادل آن هم می‌تواند ماضی باشد و هم مضارع و هر دو درست است، در گزینهٔ ۴، «عندما نحب الله» یعنی «زمانی که خدا را دوست می‌داریم») / «خدا: الله (در گزینهٔ ۳ «الرب: پروردگار» معادل صحیحی برای آن نیست). / «ما را دوست می‌دارد»: يحبنا / نیز: أيضاً (در گزینهٔ ۱ «جداً» معادل صحیحی برای آن نیست).

(عربی (۱) و (۲)، ترجمه، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۷۴

در گزینهٔ ۳»، عبارت (هرگاه فکر را پیش بیندازی، نتیجهٔ در هر کاری خوب می‌شود!) تناسب مفهومی بیشتری با عبارت داده شده دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: ترجمه: اندیشه به نیکی، به عمل کردن به آن فرامی‌خواند!

گزینهٔ ۲»: ترجمه: اندیشیدن آینهٔ توست، بدی‌ها و خوبی‌هایت را به تو نشان می‌دهد!

گزینهٔ ۴»: ترجمه: از اخلاق نادان، ستیزکردن پیش از آن است که سخن را بفهمد!

(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۵)

زبان عربی (اختصاصی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۶۶

«صدقیک الصلوّق»: دوست راستگوی تو (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ینصحک»: تو را نصیحت می‌کند (رد گزینهٔ ۲) / «فی عیک»: در عیبت (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «اقبل نصیحته»: نصیحتش را پیذیر / «استشیره»: (فعل امر از باب استفعال) از او مشورت بخواه (رد گزینه‌های ۲ و ۳) (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

(قالب مشیرپناهی - هملان)

-۱۶۷

«فنّاک افراد»: افرادی هستند (وجود دارند) که... (رد گزینهٔ ۴) / «إن»: اگر، چنانچه (رد گزینهٔ ۲) / «حسدوا (فعل شرط)»: حسد ورزند، حسادت بکنند / «أحد»: فردی، کسی (در گزینهٔ ۳ «مردی» ترجمهٔ صحیحی برای آن نیست). / «حرصوا (جواب شرط)»: حرصی می‌گرددن / «كسب المال»: کسب دارایی، کسب مال / «حتى يصيروا»: تا شوند، تا گرددن (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مثله»: مثل او، مانند او (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۶۸

«لما»: وقتی / «كتبه الطبيبة»: پژشك نوشته (رد گزینهٔ ۲) / «هذه الأدوية المسكنة»: این داروهای آرامبخش / «لأي»: برای پدرم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «قالت»: گفت / «لا تتناولها إلا عند الشعور بالألم»: (اسلوب حصر) آن ها را فقط هنگام احساس درد بخور (رد سایر گزینه‌ها) (عربی (۳) و (۴)، ترجمه، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۶۹

«من المؤلم»: دردآور است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن تحب»: که دوست داشته باشی (رد گزینهٔ ۳) / «تذوق»: بینی / «أصدقائق القدماء»: دوستان قدیمت (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «و هم لا يتذكرونك»: در حالی که آنان تو را به یاد نمی‌آورند (جملهٔ حالیه) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۷۰

«لا تزعُم»: گمان میر، میندار / «جرم صغیر»: پیکری کوچک / «عالَم كَبِير»: جهانی بزرگ (رد گزینهٔ ۴) / «لا تَنسَ»: فراموش مکن (رد گزینهٔ ۱) / «جميع الكائنات»: همه موجودات / «قد خُلقت»: (فعل ماضی مجھول) آفریده شده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مسخرة»: (حال) رامشده، تسخیرشده (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۱۷۹

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: آزمایشگاه (یا آزمایش شده): کسی که به آزمایشی علمی برای دستیابی به نتیجه‌ای می‌پردازد! (نادرست)

گزینهٔ «۲»: طعمه (شکار): حیوانی که حیوانات دیگر را شکار می‌کند! (نادرست)

گزینهٔ «۳»: تپه: آن چه در دل زمین یا کوه حفر می‌شود! (نادرست)

گزینهٔ «۴»: سستی: ضعف یا کمی فعالیت در کار! (درست)

(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

-۱۷۵

در گزینهٔ «۴»، «مُتَعَلَّقَة» اسم فاعل از باب «تَقْعُل» و «المُجَاوِرَة» اسم فاعل از باب «مُفَاعِلَة» است، بنابراین به صورت «مُتَعَلَّقَة» و «المُجَاوِرَة» صحیح هستند.

(عربی (۱)، ضبط هرکات ترکیبی)

(نوید امسکی)

-۱۷۶

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مفرد»: قادِم، مبنی نادرست است. مفرد آن، «قدَم» و معرب است.

گزینهٔ «۲»: «فاعله: ضمیر «كُم» نادرست است. ضمیر «كُم» که به انتهای فعل چسبیده است، نقش مفعول را دارد.

گزینهٔ «۴»: «للغاَبِينَ، لازَم» نادرست است. فعل «تَنَصَّرُوا» (تنصرون) جمع مذکُور مخاطب و متعددی است. (الله مفعول آن است).

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و مدل اعرابی، صفحه ۳۷)

(حسین رضایی)

-۱۸۰

حروف جر «ل و علی» در گزینهٔ «۴» به ترتیب به معنی «داری» و «بر» هستند. (ترجمه عبارت: هرگاه فکری توانا داشته باشی، قدرت را بر فهم حقایق امور زیاد می‌کند!) اما در گزینه‌های دیگر این دو حرف، به معنی «به سود» و «به زیان» هستند و با هم متضادند.

(عربی (۱)، انواع بملات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۹)

(محمد پهان‌بین - فائزات)

-۱۸۱

وقتی دو اسم مؤنث را با هم مقایسه می‌کنیم، از اسم تفضیل به شکل مفرد و بر وزن «أَفْعَلُ» استفاده می‌کنیم، بنابراین «أَفْضَلُ» صحیح است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۶)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

-۱۸۲

در گزینهٔ «۳»، «لَا تُغْنِيَا» (جمله وصفیه) اسم نکره «تجارب» (موصوف) را توصیف می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «أَعْجَبَنِي» جواب شرط است.

گزینهٔ «۲»: «يُضَيِّقُ» خبر است.

گزینهٔ «۴»: در این گزینه «فَ» رابطه بین «يساعدنا» و «زميل» را قطع کرده است، پس جمله وصفیه نداریم.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(محمد پهان‌بین - فائزات)

-۱۸۳

«المُسلِمِينَ» اسم افعال ناقصه و مرفوع است، بنابراین باید به شکل «المُسلِمُونَ» باید. همچنین «مُتَحَدُونَ» خبر افعال ناقصه و منصوب است، بنابراین باید به شکل «مُتَحَدِّينَ» باید.

(عربی (۲)، انواع بملات، صفحه ۹۰)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۱۷۷

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «حروفه الأصلية: م ج د» نادرست است. «مُجَد» از ریشه «ج د» گرفته شده است.

گزینهٔ «۲»: «للمخاطب، باب افتعال» نادرست است. این فعل مفرد مؤنث غایب و از باب انفعال است.

گزینهٔ «۳»: «مضارعه: يتواصَلُ؛ مصدره: تواصَلُ» نادرست است. دقت کنید فعل «تواصَلُ» از باب «مُفَاعِلَة» است، نه تفاعل.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و مدل اعرابی، ترکیبی)

(نوید امسکی)

-۱۷۸

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «لازَم» نادرست است. فعل داده شده متعددی است و همراه با مفعول آمده است.

گزینهٔ «۳»: «مفعول مطلق للتأكيد» نادرست است. «شَدِيدًاً» صفت آن است، بنابراین مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

گزینهٔ «۴»: «اسم فاعل» نادرست است. «فَلَاحَ» بر وزن «فَعَال» و اسم مبالغه است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و مدل اعرابی، ترکیبی)

(آزاده میرزایی)

-۱۸۸

شکل‌گیری و گسترش حکومت‌های بزرگ در ایران باستان که هر یک به مدت چندین قرن دوام آورند، بدون وجود ارتقی منظم، مجهر و آموزش‌دیده امکان‌پذیر نبود.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۶)

(آزاده میرزایی)

-۱۸۹

در زمان فرمانروایی خسرو انشیروان، مبادلات فرهنگی با هند و روم گسترش یافت و در نتیجه آن، جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمد.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۴)

(علی محمد کریمی)

-۱۹۰

در آستانه ظهور اسلام، تعدادی از قبیله‌های عرب به آیین یهودیت و مسیحیت گرویده بودند. برخی از یهودیان ساکن یشرب و معددوی از مسیحیان مستقر در نجران از آن جمله‌اند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۳)

(علی محمد کریمی)

-۱۹۱

عمر بن عبدالعزیز، هشتادمین خلیفه اموی بود که شیوه‌ای متفاوت در حکومت اتخاذ کرد و تصمیم گرفت به کتاب خدا و سنت پیامبر عمل کند. از این رو اصلاحاتی انجام داد، از جمله دستور داد فتوحات متوقف شود و از نوسلمانان جزیه گرفته نشود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۹)

(علی محمد کریمی)

-۱۹۲

هارون الرشید، پنجمین خلیفه عباسی که مقام و حتی جانش را مدیون دیبر و مری خویش، یحیی پسر خالد برمه کی بود، اداره امور خلافت را به او سپرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۹)

(علی محمد کریمی)

-۱۹۳

هنر نگارگری در روزگار جانشینان تیمور چون شاهرخ و نوادگانش از جمله بایسنقرمیرزا در سراسر ایران بدویژه خراسان گسترش شگفتانگیز یافت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۹)

(علی محمد کریمی)

-۱۹۴

دریانوردان پرتغالی با مال التجاره‌ای شامل فلفل و سنگ‌های قیمتی در نیمة دوم قرن ۱۵ م، از سواحل جنوب شرقی هندوستان برگشتند. پس از این سفر بود که دولت پرتغال ناوگان دریایی خود را به فرماندهی آلبورک به هند گسیل کرد و او توانست تعدادی پایگاه تجاری- نظامی در جزایر و سواحل خلیج‌فارس، هندوستان و چین تأسیس کند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطاً و عصر هیرید، صفحه ۱۸۲)

(حسین رضایی)

-۱۸۴

در گزینه «۴»، «مشغولاً» حال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «وحیداً» خبر «أصبح» از افعال ناقصه است.

گزینه «۲»: «طولیلهً» صفت است.

گزینه «۳»: «سهلاً» خبر «يكون» از افعال ناقصه است.

(عربی (۳)، هال، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(فائز مشیرپناهی - دهستان)

-۱۸۵

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن برای طلب و درخواست اتفاق، تشبيه‌ی آمده باشد. در گزینه «۴» فعل «أنفقوا» که فعل امر است، طلب و درخواست اتفاق را دارد و چون «إنفاق» مفعول مطلقی است که دارای مضاف الیه (المخلصین) است، برای این طلب و درخواست، تشبيه‌ی آمده است.

ترجمه عبارت: «اموال خود را مانند پاکدلان در راه حق اتفاق کنید!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت دارای اسلوب حصر است و در آن اتفاق کردن تنها به راه خدا اختصاص یافته است. ترجمه: «دارایی‌های خود را تنها در راه حق اتفاق کنید!»

گزینه «۲»: «إنفاق» مفعول مطلق تأکیدی است و دلالت بر تأکید طلب اتفاق دارد. ترجمه: «این دارایی‌ها را در راه حق حتماً اتفاق کنید!»

گزینه «۳»: «إنفاق» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است و چون دارای صفت است، نوع و چگونگی اتفاق کردن را بیان کرده است. ترجمه: «دارای‌هایت را در راه حق بسیار اتفاق کن!»

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

تاریخ

(آزاده میرزایی)

-۱۸۶

باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، از روش‌های الکترومغناطیسی که قابلیت زیادی در نقشه‌برداری، کشف و بازسازی دقیق محوطه‌ها و آثار باستانی دارند، استفاده می‌کنند.

(تاریخ (ا)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۲۶)

(آزاده میرزایی)

-۱۸۷

حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های پلوپونزی بهطور پنهانی به اسپارت کمک مالی می‌کرد.

(تاریخ (ا)، یونان در عصر باستان، صفحه ۵۲)

جغرافیا

(فاطمه سقایی)

-۲۰۱

نکته مهم در مرحله اول پژوهش (طرح سوال و بیان مسئله) این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را بررسی کند. مطالعه سابقه یا پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، باعث می شود نسبت به موضوع اطلاعات بیشتری پیدا کند و پی ببرد سوالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است با خیر.

(پفراغیای ایران، پفراغیا پیست؟، صفحه ۱۰)

(آزاده میرزابی)

-۲۰۲

در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدى، بهدلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمریند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آبوهای گرم و خشک است.

(پفراغیای ایران، پفراغیای طبیعی ایران، صفحه ۱۳۷)

(فاطمه سقایی)

-۲۰۳

اطلاع از میزان رشد جمعیت، پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است. زمان به دست آمده سبب می شود تا برای آینده، پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهن.

(پفراغیای ایران، پفراغیای انسانی ایران، صفحه ۶۴)

(فاطمه سقایی)

-۲۰۴

پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز، گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

(پفراغیای ایران، پفراغیای انسانی ایران، صفحه ۹۶)

(آزاده میرزابی)

-۲۰۵

مرزهای نواحی قابل تغییرند؛ یعنی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

(پفراغیا (۲)، تامیه پیست؟، صفحه ۱۶)

(محمدعلی قطبی بایگی)

-۲۰۶

سرعت هوازدگی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آبوهوا و زمان بستگی دارد. برای مثال، سنگ‌های گرانیتی از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند و آبوهوا گرم و مرطوب سرعت و شدت هوازدگی را افزایش می‌دهد.

(پفراغیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۱۴)

(آزاده میرزابی)

-۱۹۵

- از بر جسته ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی زندگی شاهان، جنگ‌ها و فتوحات
- بی‌توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم
- بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی
- داشتن روحیه تمâق و چاپلوسی
- تأکید بر مصنوع و متکلف‌نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی
- بی‌توجهی به سنجش و نقد منابع

(تاریخ (۳)، تاریخ‌گذاری و منابع (وره معاصر، صفحه ۲)

(آزاده میرزابی)

-۱۹۶

قرارداد گل‌اسمیت، میان انگلستان و ایران بسته شد که طی آن انگلیسی‌ها مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردنده که خود بر آن فرمان می‌رانندند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۱۴۳)

(آزاده میرزابی)

-۱۹۷

سه تن از مراجع بزرگ نجف (محمد‌کاظم آخوند خراسانی، شیخ عبدالله مازندرانی و میرزا حسین خلیلی تهرانی) به دفاع از انقلاب مشروطه برخاستند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۷۰)

(آزاده میرزابی)

-۱۹۸

هدف میرزا حسن رشدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید، فرامحمد آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۵۱۳)

(آزاده میرزابی)

-۱۹۹

در پی استعفای مصدق، آیت‌الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، مردم را به مبارزه فراخواند. در نتیجه در روز ۳۰ تیر ۱۳۳۱، مردم به خیابان‌ها ریختند و قیامی خونین به‌وقوع پیوست.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۱۲۰)

(آزاده میرزابی)

-۲۰۰

در توجه و گرایش مورخان ایرانی و غیر ایرانی به تاریخ، آگاهی‌های تاریخی تازه‌ای که در نتیجه خوانده شدن خطهای باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی به دست آمد، نقش بهسازی در توجه و گرایش این گروه از محققان به تاریخ ایران در عهد باستان داشت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۱۳)

(آزاده میرزایی)

-۲۱۵

بزرگی زمین لرزه $\leftarrow$ مقدار انرژی ای که زمین لرزه آزاد می‌کند.
هرچه عمق کانونی زمین لرزه بیشتر باشد، تخریب و خسارت کاهش می‌یابد.
(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۰)

(فاطمه سفایی)

-۲۰۷

ساعت‌های آفتابی زیاد و شدت تابش انرژی خورشیدی از قابلیت‌های نواحی
بیانی است که توان استخراج انرژی را فراهم آورده است.

(جغرافیا (۳)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۱)

علوم اجتماعی

(مبیناسادات تاپیک)

-۲۱۶

دگرگون شدن کنش‌های اجتماعی، پیامد شناخت خداوند و فرشتگان و
جهان ماوراء‌طبیعی است.
امنیت و صلح، پیامد کنش‌های اجتماعی انسان است.

قرار گرفتن موجودات بیرون از جهان اجتماعی در گستره جهان اجتماعی،
پیامد ارتباط آن‌ها با زندگی اجتماعی انسان است.

(جامعه‌شناسی (۱)، بهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(مبیناسادات تاپیک)

-۲۱۷

تشريح عبارات نادرست:

- کنش راننده‌ای که پشت چراغ قرمز می‌ایستد، کنش اجتماعی است؛ چون حقوق دیگران را رعایت کرده است.
- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

(جامعه‌شناسی (۱)، بهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(تفصیل کلاتری)

-۲۱۸

نویسنده‌گی $\leftarrow$ ویژگی اکتسابی و اجتماعی (الف)
آرمان‌خواهی $\leftarrow$ ویژگی اکتسابی نفسانی (ب) مثل ناشکیبا بودن و ..
اعتقاد به توحید و معاد $\leftarrow$ پدیده‌کلان و ذهنی است چرا که تأثیر گسترده‌ای بر زندگی اجتماعی انسان‌ها دارد و ملموس نیست. (ج)
دید و بازدید ایام عید $\leftarrow$ پدیده‌ای خرد و عینی به شمار می‌رود. (د) چون محدود، محسوس و عینی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶ و ۵۱)

(تفصیل کلاتری)

-۲۱۹

تشريح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: جامعه‌شناسانی که جهان‌های اجتماعی را در طول یکدیگر می‌بینند، معتقدند برخی جوامع پیشترته هستند و برخی دیگر عقب مانده‌اند و جوامع عقب مانده باید جوامع پیشترته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

گزینه «۳»: جهان اجتماعی پس از آنکه با کنش‌ها و رفتار انسان تحقق پیدا کرد پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که به قرارداد و اراده ما وابسته نیست.

گزینه «۴»: ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، بهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۵، ۳۹ و ۴۰)

(فاطمه سفایی)

-۲۰۸

در کشورهای اتحادیه اروپا، برای تسهیل رفت و آمد مردم به برخی کشورهای عضو به منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه‌گذاری، اخذ روادید (ویزا) بین این کشورها لغو شده است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۱۹)

(فاطمه سفایی)

-۲۰۹

حاکمیت یک سرزمین یعنی داشتن استقلال و بینیازی از ناظرات دولت‌های خارجی. حاکمیت یک کشور نشان‌دهنده استقلال و اقتدار سیاسی آن است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

(آزاده میرزایی)

-۲۱۰

ژئوپلیتیک شاخه‌ای از دانش جغرافیای سیاسی است که روابط متقابل سه عنصر قدرت، سیاست و جغرافیا را مطالعه می‌کند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۱)

(فاطمه سفایی)

-۲۱۱

در مگالاپلیس (منطقه آبرشهری)، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱۳)

(آزاده میرزایی)

-۲۱۲

آمایش سرزمین تنظیم رابطه انسان، فضای جغرافیایی و فعالیت است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

(فاطمه سفایی)

-۲۱۳

حمل و نقل ریلی برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است و هزینه احداث پایانه در آن متوسط برآورد می‌شود. جابه‌جایی با قطار امنیت بالایی دارد و هزینه حمل قطار در مسافت‌های طولانی کمتر از جاده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیایی مدل و نقل، صفحه ۱۴۸)

(فاطمه سفایی)

-۲۱۴

میزان انحراف از مسیر مستقیم را می‌توان محاسبه کرد و درصد آن را به دست آورده؛ به این میزان «شاخص انحراف» می‌گویند. شاخص مطلوب، یعنی بدون هیچ‌گونه انحراف، ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیایی مدل و نقل، صفحه ۶۰)

(محمدابراهیم مازنی)

-۲۲۳

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپائیان با مسلمانان و بالاخره فتح قلعه‌های قسطنطینیه، زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا را فراهم آورد. روشنگری در معنای خاص، نوعی معرفت‌شناسی است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه می‌شود. این منظومه، فلسفه روشنگری را می‌سازد. گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد؛ بدین ترتیب اقتصاد کشاورزی فنودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متتحول شد و روابط ارباب-رعیتی به روابط کارگران-سرمایه‌داران تغییر یافت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۴۷، ۴۹ و ۵۲)

(نصبیه کلانتری)

-۲۲۴

اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و تأثیرگذار، فاقد ویژگی‌های مطلوب باشند، نظام جهانی با چالش‌ها و تضادهای درونی مواجه می‌شود و به میزانی که فرهنگ غالب جهانی از ویژگی‌های مطلوب فرهنگی برخوردار باشد، نظام جهانی از انسجام بیشتری برخوردار خواهد بود. ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، موجب می‌شود جامعه جهانی حالت‌های متفاوتی به خود بگیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه ۵۵)

(محمدابراهیم مازنی)

-۲۲۵

روشنگری در معنای عام، اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از عقل، وحی و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان، ارائه می‌دهد. وقتی روشنگری در معنای خاص، به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. پیدایش طیقه جدید بر مدار قدرت، یکی از مشکلات جوامع سوسیالیستی و رویکرد سوسیالیسم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۷۸)

(محمدابراهیم مازنی)

-۲۲۶

تشرییم گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: درست - درست

گزینهٔ «۲»: نادرست (منورالفکران غرب‌گرا، حضور سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارگر را فرصت می‌دانستند). - نادرست (جنیش‌های آزادی‌بخش، مورد حمایت بلوک شرق و در مقابل بلوک غرب قرار می‌گرفتند).

گزینهٔ «۳»: نادرست (منورالفکران مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولتها در کشورهای اسلامی بودند). - درست

گزینهٔ «۴»: درست - نادرست (جنیش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، در قطعه وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند).

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و بیان پدیده، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۹)

(مبیناسادات، تابیک)

-۲۲۰

- بحران هویت فرهنگی به دگرگونی و تحول هویت فرهنگی منجر می‌شود.
- کژروی اجتماعی، رفتارهایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند.
- تزلزل فرهنگی در جایی رخ می‌دهد که عقاید و ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات خود را در متن فرهنگ از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۰، ۸۳ و ۸۶)

(نصبیه کلانتری)

-۲۲۱

- (الف) فرهنگ جهانی در سطح نخست عقلانیت، باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.
- (ب) سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.
- (ج) اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.
- (د) اساس و پایه هویت جهان اجتماعی، فرهنگ است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۶)

(ارغوان عبدالمکی)

-۲۲۲

استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد. در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کردند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس، به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفته بود. این ارزش‌ها در دوران خلافت، دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد. اما عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مزههای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

اقتصاد ایران تا دوران قاجار بر مدار دامداری و کشاورزی قرار داشت. تخته قابو کردن ایلات در دوره رضاخان و انقلاب سفید در دوره محمد رضا پهلوی بر دامداری و کشاورزی ایران تأثیر منفی گذاشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۹، ۳۴ و ۶۵)

(آریتا بیدقی)

-۲۳۱

برخی پیدایش سیاست هویت را به باز شدن جعبه پاندورا تشبیه می کنند.
اختلال تفاوت های قومی در یک فرهنگ ← دیگر همانندسازی
رشد و شکوفایی جهان اسلام ← به دلیل پیروی از الگوی تعارف

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۱، ۸۵ و ۸۸)

(طاهره کریمی سلیمی)

-۲۳۲

- مطالعه موردي یکی دیگر از روش‌های کیفی است؛ اگر محققی بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص یا فرهنگ را مطالعه کند، از این روش استفاده می کند.

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله این که جستجوی سنت‌های قدسی توسط نخبگان جهان غرب، مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مقهور فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فرا خواند.

رونق معنویت‌های کاذب و دروغین مانند خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی، انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخپوستی.

- موضوع رویکرد تفسیری، کنش اجتماعی و معنای آن است.

(جامعه‌شناسی (۲) پالش‌های بیوانی، صفحه ۹۹؛ جامعه‌شناسی (۳) معنای زنگی، صفحه ۵۵)

(طاهره کریمی سلیمی)

-۲۳۳

- هرگاه قدرت، برای رسیدن به هدفی معین سازمان می‌یابد، سیاست پدید می‌آید؛ یعنی سیاست، اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف معین است.

- نظام سیاسی و حکومت اقلیت بر مدار فضیلت و حقیقت، آریستوکراسی نامیده می‌شود.

- استبداد ایلی و قومی به رغم هویت غیراسلامی خود از رویارویی با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌گزید و تلاش می‌کرد با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

- جامعه‌شناسی تبیینی با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیوانی، صفحه ۳۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، قرارت اجتماعی، صفحه‌های ۶۰، ۶۲ و ۶۶)

(طاهره کریمی سلیمی)

-۲۳۴

در رویکرد لیبرالی (رویکرد اول درباره نابرابری) معتقدند نابرابری‌های اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. به نظر آنان، نابرابری اجتماعی از نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود. این جامعه‌شناسان طرفدار قشریندی اجتماعی هستند و معتقدند در طول تاریخ جامعه‌ای بدون قشریندی اجتماعی نبوده است.

آن‌ها نقش انسان‌ها و جوامع را در پدید آمدن، ادامه یافتن و تغییر نابرابری‌های اجتماعی و قشریندی اجتماعی نادیده می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۷)

(آریتا بیدقی)

-۲۲۷

رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی یعنی اقتصاد وابسته به تسليحات نظامی، پیامد جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب به همراه جنگ گرم بین مناطق پیramon آن‌ها بود.

عبارت دوم، نشان‌دهنده بحران اقتصادی است. بحران اقتصادی درصورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

جوامع غربی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیramon به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۸۳، ۸۷ و ۹۱)

(آریتا بیدقی)

-۲۲۸

الف ← هویت جهان متعدد، دنیوی است و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند.

ب ← دانش علمی از رشد و رونق لازم، باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش حاصل از زندگی را از دست می‌دهد

ج ← دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت، بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۶ و ۱)

(آریتا بیدقی)

-۲۲۹

اخلاق‌گریزی ← فجایع تاریخی در بین توسعه‌یافته‌ترین کشورها (ب) رویکرد تبیینی ← بر آن‌چه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد. (د)

خلاقیت‌زدایی ← یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی (الف) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← اراده و ارزش در کنش مهم است ولی تابع آگاهی است. (ج)

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

(آریتا بیدقی)

-۲۳۰

- عدم توانایی ایجاد تغییرات بنیادین در جامعه، پیامد تصور جامعه به عنوان واقعیتی بیرونی است.

- کشف نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز در زندگی، پیامد هنر آشنایی‌زدایی است.

- حفظ نظام اجتماعی در بلندمدت توسط خود اجتماعی پیامد تغییر در خود و محیط است. نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظام اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۴ و ۲۹)

(میر پیرهسینلو)

-۲۳۷

در عبارت الف، معنای مطابقی می و شراب به معنی مسکرات به جای معنای التزامی آن در عرفان نظری عشق الهی و ... به کار رفته است و به این خط، مغالطة توسل به معنای ظاهری می گویند.

در عبارت ب کلمه معنای «فوت» به دلیل عدم رعایت حرکات بد فهمیده شده است. تلفظ فوت به معنای مرگ با فوت به دهان را ز باد پر کردن و بیرون دادن، متفاوت است. دقت کنید اینجا الفاظ دقیقاً عین هم نیستند و مغالطة اشتراک لفظ نیست.

در عبارت پ، ابهام ناشی از مشخص نبودن مرجع لفظ «انسان» باعث خطا شده است. این مورد بسیار شبیه مثال پادشاه لیدیه در کتاب منطق است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۳۸

مفاهیم جزئی: ویلیام جیمز - این دانش آموز کوشما

مفاهیم کلی: دختر خاله من - مدیر این آموزشگاه - خانه چوبی

(منطق، مفهوم و ممداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۳۹

به ترتیب نسبت‌ها عبارت‌اند از: تساوی (دو دایرة منطبق) - عموم و خصوص مطلق (دو دایرة متداخل) - عموم و خصوص مطلق (دو دایرة متداخل) - عموم و خصوص من وجه (دو دایرة متقاطع)

(منطق، تربیتی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵، ۳۷ و ۳۸)

(میر پیرهسینلو)

-۲۴۰

هنگامی که درباره یک مجموعه مشخص سخن می گوییم، قضیه شخصیه (و نه مخصوصه) خواهد بود. مانند: دانش‌آموزان این کلاس سی نفر هستند (در اینجا دانش‌آموزان به عنوان یک مجموعه موردنظر هستند). دقت کنید در این حالت، موضوع قضیه، مفهومی جزئی است و قضیه شخصیه است.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هنگامی که محمول، قابل حمل بر تک تک مصادیق موضوع باشد، قضیه مخصوصه است. مانند: دانش‌آموزان این کلاس درس خوان هستند. گزینه‌های «۲» و «۳»: می‌دانیم که اگر موضوع قضیه، مفهومی کلی باشد، قضیه مخصوصه خواهد بود. در بررسی کلمات مرکب (مضاف و مضافقیه و صفت و موصوف) همواره به کلمه اول توجه می‌کنیم و بر اساس آن جزئی یا کلی بودن آن‌ها را تعیین می‌کنیم؛ مانند: کتاب علی (کلی)، این کتاب علی (جزئی).

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۶۲)

(ارغوان عبدالمکی)

-۲۳۵

- با شکل‌گیری دولت‌های اسلامی، ناسیونالیسم پیدا شد و هویت از منظر دولت‌های توسط آن‌ها تعریف شد اما بیشتر کشورها دارای تنوع قومی، نژادی، زبانی و مذهبی ... بودند. در این کشورها، گروه‌های مختلف می‌باشند در کنار هم زندگی می‌کردند. دولت‌ها در این کشورها برای تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزايا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف و همچنین پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای آن‌ها، ناگزیر از سیاست‌گذاری هویتی بودند. مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن، همانندسازی بود. در پاکستانی قومی در یوگسلاوی سابق، از روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی همچون نسل‌کشی و جایه‌جایی استفاده شد.

- دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، مظہر ناسیونالیسم عربی بود اما پس از مرگ او انور سادات، رئیس جمهور وقت مصر با امراضی قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

- در قرن نوزدهم، عثمانی بزرگ‌ترین امپراتوری اسلامی محسوب می‌شد. قلمرو این امپراتوری از عربستان، عراق، سوریه، فلسطین، مصر، ترکیه کنونی تا بلغارستان و بالکان گسترشده بود و مزدهای جوامع اروپایی را تهدید می‌کرد. امپراتوری عثمانی نیز در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونی، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید: بخش‌های عمدتی از آن جدا شدند و دهه کشور از جمله مصر، سوریه، لبنان، اردن، عربستان، عمان، یمن، عراق و کویت از درون آن، سرپروردند و هر کدام تحت سلطه یکی از کشورهای اروپایی قرار گرفتند. با فروپاشی امپراتوری عثمانی، به تناسب مناطق تحت نفوذ دولت‌های استعماری، کشورهای جدید، تأسیس شدند و برای هر یک از آن‌ها هویت ملی جدیدی معرفی شد. هویت این مناطق در دوران عثمانی، هویتی اسلامی بود و ویژگی‌های قومی، نژادی و تاریخی آن‌ها ذیل فرهنگ اسلامی تعریف می‌شد. در هویتسازی‌های جدید، ابعاد نژادی و قومی این مناطق با کاوش‌های باستان‌شناسان بر جسته می‌شود و اسلام به عنوان یک عنصر هویت‌بخش به فراموشی سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۱۲۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۴ و ۱۸۵)

فلسفه و منطق

(سید همام الدین بلای طهرانی)

-۲۴۶

تصدیق‌ها می‌توانند برای استدلال‌ها مقدمه باشند.

تشرییم گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مرد نکونام نمیرد هرگز» تصدیق است.

گزینه ۲: امری است پس تصدیق نیست.

گزینه ۳: جمله خبری و با معنی است پس قطعاً تصدیق است: گون از نسیم پرسید به کجا چنین شتابان می‌روی؟

گزینه ۴: جملات شرطی خود تصدیق‌اند، لذا امری بودن اجزای آن‌ها تأثیری در تصدیق بودن یا نبودن آن‌ها ندارند.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ و ۸)

(نیما بواهری)

-۲۴۵

در قیاس استثنایی اتصالی دو حالت وضع مقدم و رفع تالی نتیجه‌بخش است. وقت کنید که در استدلال صورت سؤال ابتدا تالی ذکر شده و سپس مقدم (که تغییری در مقدم یا تالی بودن هر یک از اجزا ایجاد نمی‌شود). «الف ج است» وضع تالی است. پس نمی‌توان به طور یقینی «ب ه است» (وضع مقدم) را نتیجه گرفت.

(منطق، قضیه‌شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(مهدی پیرهسینلو)

-۲۴۶

می‌دانیم که در مغالطه تله‌گذاری، ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان به آن نسبت می‌دهند و برای افاده تله می‌گذارند تا به سمت پذیرش آن گرایش پیدا کنند. در اصطلاح عامیانه به این روش «هندوانه زیر بغل کسی گذاشت» می‌گویند. در اینجا مهندس مزبور طرح خود را بدون دلیل، بی‌نظیر می‌داند و موافقان آن را افرادی پرتلاش و پیشورو می‌نامد. در این حالت هیئت‌مدیره احتمالاً با طرح او مخالفت چندانی نمی‌کند!

می‌دانیم که در مغالطه مسموم‌کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را پذیرد. در اینجا هم کارشناس، صفات واپس‌گرایانه و متعصبانه را بدون ذکر دلیل به یک رویکرد نسبت می‌دهد تا کارشناس دیگر جرئت نکند خود را پیرو آن قلمداد کند.

(منطق، سنبه‌گیری در تکلیر، صفحه ۱۰۹)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۴۷

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فلسفه علوم اجتماعی - فلسفه اولی
گزینه «۳»: فلسفه اولی - فلسفه فیزیک
گزینه «۴»: فلسفه هنر - فلسفه اولی

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۲)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۴۸

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: پارمنیدس آتش ثابت را منشاً پیدایش موجودات نمی‌دانست بلکه هستی را ثابت می‌دانست.
گزینه «۳»: قبل از پارمنیدس، گزنوفانس و هراکلیتوس در مورد صیرووت و ثبات جهان نظر دادند، اما پارمنیدس برای نخستین بار به مفهوم بودن و شدن به صورت روشنی دست یافت.

گزینه «۴»: نظر پارمنیدس این بود که از هیچ، هیچ چیز به وجود نمی‌آید اما وجود را ثابت و بدون ضرورت می‌دانست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخ فلسفه، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

(نیما بواهری)

-۲۴۱

بعضی ج الف است (صادق) - تداخل: هر ج الف است (نامعلوم)
بعضی ب ج نیست (صادق) - عکس مستوی تداخل: هیچ ج ب نیست (نامعلوم)

هیچ الف ب نیست (کاذب) - تضاد: هر الف ب است (نامعلوم)
در تداخل تحت تضاد نمی‌توان از صدق قضیه‌ای صدق یا کذب قضیه‌ای دیگر را به دست آورد. در تداخل، از صدق قضیه جزئی نمی‌توان صدق یا کذب قضیه کلی را به دست آورد و در تضاد نمی‌توان از کذب قضیه‌ای صدق یا کذب قضیه‌ای دیگر را به دست آورد.

(منطق، اهمام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۲)

(فرهار قاسمی‌نژاد)

-۲۴۲

می‌دانیم سالیه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد، ولی در صورتی که رابطه میان موضوع و محمول قضیه اصل عموم و خصوص من وجهه و یا تباین باشد، عکس قضیه صادق خواهد بود.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۷۱)

(فرهار قاسمی‌نژاد)

-۲۴۳

اگر مقدمه اول، یک قضیه شخصیه باشد، نتیجه دارای سور نخواهد بود. جون موضوع مقدمه اول که یک مفهوم جزیی است موضوع نتیجه قرار می‌گیرد. می‌دانیم موضوع قضایای شخصیه دارای علامت مثبت است.

(منطق، قیاس اقتضانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۱)

(نیما بواهری)

-۲۴۴

بعضی د ه است (صادق) + هیچ د الف نیست (صادق: متناقض قضیه دوم): بعضی ه الف نیست. (شرط اول را داراست: هر دو مقدمه سالیه نیستند.) / شرط دوم را داراست: حد وسط در مقدمه دوم علامت مثبت دارد، لذا در هر دو مقدمه علامت منفی ندارد / شرط سوم را داراست: محمول نتیجه (الف) علامت مثبت دارد و در مقدمه دوم هم علامت مثبت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دو حالت داریم:

هر الف ب است (صادق) + هر ب ج است (صادق: متناقض قضیه دوم): هیچ الف ج نیست * (شرط سوم اعتبار قیاس را ندارد)

هر الف ب است (صادق) + بعضی ب ج است (صادق: تداخل تحت تضاد قضیه دوم): هیچ الف ج نیست * (شرط سوم اعتبار قیاس را ندارد)

گزینه «۳»: هر ج ب است (صادق) + بعضی ب الف است (صادق: متناقض قضیه دوم): هر ج الف است * (شرط دوم اعتبار قیاس را ندارد)

گزینه «۴»: بعضی د الف است (صادق) + بعضی ب الف نیست (صادق: متناقض قضیه دوم): هر د ب است * (شرط سوم اعتبار قیاس را ندارد)

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰، ۸۰ و ۸۱)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۵۳

الف و د درست و ب و ج نادرست است.
ب نادرست است: از نظر ماتریالیست‌ها تفاوت انسان و رایانه فقط در میزان پیچیدگی‌شان است. آن‌ها معتقدند هر چیز از جمله انسان از نوعی ماده ساخته شده‌اند.
ج نادرست است: از نظر دکارت ذهن آزاد است ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی پیروی می‌کند و آزاد نیست.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

(نیما پواهری)

-۲۵۴

معیار فعل اخلاقی از نظر کانت (وجдан اخلاقی) یک معیار درونی است. زیرا کانت برای بررسی اخلاقی یک عمل آن را در نیت فاعل (انجام وظیفه) جست‌وجو می‌کند. در حالی که معیار فعل اخلاقی از نظر افلاطون که همان تحقق سعادت حقیقی است پدیده‌ای بیرون از خود عمل است.

(فلسفه یازدهم، انسان موبور اخلاق‌گر، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

(سید همام الدین پلالی طهرانی)

-۲۵۵

اگر وجود و ماهیت در ذهن مغایر نباشند، یا عین هم هستند یا جزء هم. عین هم شدن همه ماهیت‌ها (گزینه ۱) و همه چیز بودن هر چیزی (گزینه ۲) در فرض عینیت و یکی بودن وجود و ماهیت درست هستند نه در فرض جزییت بین این دو.
عدم ممکن‌الوجود و ممتنع‌الوجود هم در فرض عینیت صحیح است و هم در فرض جزییت.

اینکه اگر وجود جزئی از ماهیت است ماهیت هم جزئی از وجود باشد درست نیست.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیش‌تی، صفحه‌های ۴ و ۵)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۵۶

از نظر این‌سينا درک رابطه علیت و بی‌بردن به آن از طریق تجربه امکان‌پذیر نیست، به دنبال هم آمدن دو حادثه به معنای علیت نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: درک علیت عقلی است اما بعد از درک علیت، کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد.

گزینه ۳: فلاسفه مسلمان می‌گویند اصل علیت یک قاعدة عقلی است و از تجربه بدست نمی‌آید.

گزینه ۴: اصل علیت از اصل امتناع اجتماع نقیضین بهدست می‌آید، نه اینکه خود مبنای آن باشد. پس اصل امتناع اجتماع نقیضین مبنای اصل علیت است.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلوی، صفحه ۱۹)

(نیما پواهری)

-۲۴۹

انسان باید پیش از گرفتارشدن در زنجیرهای عادات و تعصبات، خود را مهیاً شنیدن سخن حق کند و در برابر حقیقت متواضع باشد، سختی‌های راه را بپذیرد و انضباط و نظم عقلی را هرگز فراموش نکند.
فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

در کتاب درسی در ذیل استقلال در اندیشه آمده است: فرق فیلسوف با دیگران در این است که اولاً فیلسوف درباره مسائل به نحو جتنی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۵۷)

(نیما پواهری)

-۲۵۰

سقراط می‌گوید: «اگر کون که خداوند مرا مأمور کرده تا در جستجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران بیاموزم، آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سرتباشم؟»

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس انریش، صفحه ۳۵)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۵۱

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست – درست
گزینه ۲: نادرست – نادرست، جمله اول نادرست است زیرا شکایت مطلق شک در اصل دانستن و دانسته‌هایست، اما انسان در شناخت برخی امور شک می‌کند. جمله دوم نادرست است زیرا کسی به طور طبیعی در امکان اصل معرفت شک نمی‌کند.

گزینه ۳: نادرست – درست، جمله اول نادرست است زیرا شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و موجب تناقض می‌شود.

گزینه ۴: درست – نادرست، چون گاهی همین امر بدیهی (شناخت) چه در گذشته و چه در زمان حاضر انکار شده است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

(فرهاد قاسمی نژاد)

-۲۵۲

از نظر پوزیتیویست‌ها فقط اموری که از طریق تجربه اثبات شوند، معرفت به حساب می‌آیند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از نظر پوزیتیویست‌ها اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اصولاً اموری بی‌معنا هستند.

گزینه ۲: پوزیتیویست‌ها برای ادراک عقلانی اساساً ارزشی قائل نبودند.

گزینه ۴: از نظر پوزیتیویست‌ها اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اصولاً قابل بررسی علمی نیستند، نه اینکه هیچ نقش و جایگاهی در زندگی بشر نداشته باشند.

(فلسفه یازدهم، تکاها به تاریخه معرفت، صفحه ۵۷)

(پرونده کریمی)

-۲۶۲

فراموشی، یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناختی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه ۹۹)

(نهضه کلانتری)

-۲۶۳

موفقیت در رسیدن به پیش‌بینی و کنترل به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردنظر مطالعه، صفحه ۱۱۴)

(محمدابراهیم مازنی)

-۲۶۴

پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر اطلاعات است. اطلاعات موجود در حافظه، یکی از منابع توجه در انسان است.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳ و ۷۴)

(نهضه کلانتری)

-۲۶۵

تشریف گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کارمند برای دریافت توجه دیگران که پاداشی بیرونی است، تلاش می‌کند.

گزینه «۲»: مریم از درس خواندن لذت می‌برد؛ در واقع، کار را به خاطر خود آن انجام می‌دهد؛ بنابراین انگیزه او درونی است.

گزینه «۳»: رسیدن به قله برای رضا لذت‌بخش است؛ بنابراین نمونه‌ای از انگیزه درونی می‌باشد.

گزینه «۴»: این دانشجویان از ساختن ماقت لذت می‌برند؛ بنابراین نمونه‌ای از انگیزه درونی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و تکریش، صفحه ۱۶۳)

(فرهار علی نژاد)

-۲۶۶

رسنی یا پختگی از جمله عوامل وراثتی مؤثر بر رشد است که شخص آن‌ها را از والدینش به ارث می‌برد و چندان قابل تغییر نیستند.

ایات گزینه‌های «۱ تا ۳» به تغییرناپذیری اشاره دارند که با ویژگی بر Shermanده شده برای عوامل وراثتی هماهنگ است. اما بیت گزینه «۴» به عوامل مؤثر بر رشد از نوع محیطی اشاره دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

(پرونده کریمی)

-۲۶۷

به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی می‌گویند که به حل مسئله و یافتن پاسخ کمک می‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (ا) حل مسئله، صفحه ۱۲۳)

(سید هسام الدین بلالی طهرانی)

-۲۵۷

اینکه موارد تجربه شده را می‌توان به موارد تجربه نشده تعمیم داد ناشی از اصل سنتیت است (حذف گزینه‌های ۱ و ۲) سؤال نتیجه اصل را خواسته است و نه خود اصل را. (حذف گزینه ۳)

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلوی، صفحه ۲۰)

(فرهار قاسمی نژاد)

-۲۵۸

از بین گزینه‌ها فقط هیوم و اوگوست کنت این باور را دارند، ولی فقط کنت از فلاسفه بعد از کانت است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در، فلسفه‌های ۳۷ و ۳۸)

(نیما پوهاری)

-۲۵۹

آنان اوتین مخلوق خدا را عقل می‌دانند که موجودی کاملاً روحانی و غیرمادی است و عقول دیگر نیز به ترتیب از آن به وجود آمدند (پس معلوم نخستین خداوند عقل اول است که یک چیز و واحد است. کثرات بعد از عقول دهگانه پدید می‌آید).

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معلوم بی‌واسطه خداوند عقل اول است. سایر موجودات به واسطه عقول به وجود می‌آیند.

گزینه «۲»: عقل آدمی از عقل فعال هدایت و نور می‌گیرد. عقل فعال همان عقل آدمی نیست. عقل آدمی پرتوی از آن است.

گزینه «۳»: عقول علاوه بر علم و تعقل موجودات پایین‌تر از خود به خالق خود نیز علم حضوری دارند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در، فلسفه ۲)

(سید هسام الدین بلالی طهرانی)

-۲۶۰

تشریف گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تقسیم‌بندی ارسطویی هم شامل عقل نظری است هم شامل عقل عملی.

گزینه «۲»: توانایی‌های عقلی انسان‌ها متفاوت است و تنها تفاوت در میزان بالفعل شدن آن نیست.

گزینه «۳»: این طور نیست که عقل تنها راه شناخت باشد، اما درست است که بدون آن نمی‌توان استدلال کرد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در، فلسفه ۱۲)

(مهسا عفتی)

-۲۶۱

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاؤت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد؛ همچنین روابط اجتماعی نوجوان با مسائل اخلاقی و ارزشی بیشتر در گیر می‌شود و زمینه‌های رشد ارزش‌های اخلاقی در وی افزایش می‌یابد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۰ تا ۶۴)

روان‌شناسی

(محمدابراهیم مازنی)

-۲۷۵

مرحله سوم در حل مسئله، ارزیابی راه حل است. باید راه حل انتخاب شده را ارزیابی کرد، این کار باعث می شود تا ملاک روشی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۰)

(مینی‌سادرات تاپیک)

-۲۷۶

در دو مثال «رقابت شدید شرکت‌کننده مسابقات وزنه برداری برای بدست آوردن مقام اول مسابقه» و «تحت فشار بودن فوتبالیست برای زدن ضربه پنالتی سرنوشت‌ساز» پیامد فشار روانی، مطلوب و سازنده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۷ و ۱۹۶)

(موسسا عفتی)

-۲۷۷

از توجه تا تصمیم‌گیری شناخت پایه نامیده می شود. احسان، پیش از مرحله توجه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(فرهاد علی‌نژاد)

-۲۷۸

گروه مورد بحث از روش اکتشافی (قرعه‌کشی) به راه حل رسید. اما روش آن‌ها به طور دقیق بر هیچ کدام از روش‌های «بارش مغزی» و «شروع از آخر» تطبیق نمی‌کند. در روش بارش مغزی، ارائه معیار مناسب برای داوری بین راه حل‌ها مهم است که انجام نشد و در روش شروع از آخر نیز، بخشی از مسئله که امکان آن هست حل می‌شود تا شرایط حل بقیه مسئله فراهم شود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۸ و ۱۲۹)

(موسسا عفتی)

-۲۷۹

در روش سوگیری تأیید، فرد فقط از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند. با عمل به کلام حضرت علی (ع) و استقبال از آراء و افکار گوناگون، این روش غلط رفع می‌شود.

کلام حضرت علی (ع) درباره اهمیت مشورت کردن در تصمیم‌گیری است که این پیشنهاد مبتنی بر قواعد منطقی و محاسبات ذهنی است و به روش تحلیلی حل مسئله اشاره دارد.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸ و ۱۳۹)

(مینی‌سادرات تاپیک)

-۲۸۰

سیک تصمیم‌گیری مریم از نوع وابسته است، یعنی در این روش، دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفته‌اند، در حالی که انتخاب دیگران ممکن است برای ما مناسب نباشد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۶)

(پروانه کریمی)

عرفا برای کسب شناخت از روش‌های شهودی استفاده می‌کنند که شخصی و غیرقابل تعیین‌اند. روش فلاسفه خردگرایی است. دانشمندان علوم تجربی برای رسیدن به شناخت از روش‌های علمی، عینی و قابل تکرار استفاده می‌کنند، اما ممکن است به اشتباه سایر منابع کسب شناخت را نامعتبر بدانند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

-۲۶۸

اصل مجاورت در مکتب گشتالت بیانگر این است که وقتی چند شیء در کنار هم قرار گیرند، ما آن‌ها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم. اصل مشاهده در مکتب گشتالت به این اشاره دارد که ما معمولاً تمایل داریم اشیاء مشابه را در یک طبقه قرار دهیم.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ارگ، صفحه ۸۶)

-۲۶۹

(فرهاد علی‌نژاد)

اصل مجاورت در مکتب گشتالت بیانگر این است که وقتی چند شیء در کنار هم قرار گیرند، ما آن‌ها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم. اصل مشاهده در مکتب گشتالت به این اشاره دارد که ما معمولاً تمایل داریم اشیاء مشابه را در یک طبقه قرار دهیم.

(موسسا عفتی)

فشار روانی مثبت، باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۶ و ۱۹۷)

-۲۷۰

(محمدابراهیم مازنی)

ناتوانی در تصمیم‌گیری به تعارض منجر می‌شود. تعارض ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری بین دو موضوع جذاب و خواستنی را اصطلاحاً تعارض گرایش- گرایش می‌نامند. هرگاه فرد مجبور شود بین دو انتخاب مطلوب، یکی را برگزینند، دچار ناهمانگی بعد از تصمیم می‌شود.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۷۱)

-۲۷۱

ناتوانی در تصمیم‌گیری به تعارض منجر می‌شود. تعارض ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری بین دو موضوع جذاب و خواستنی را اصطلاحاً تعارض گرایش- گرایش می‌نامند.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۷۱)

(فرهاد علی‌نژاد)

سوگیری تأیید به حالتی اطلاق می‌شود که در آن، شخص تنها از اطلاعات موافق با دیدگاه خود استفاده می‌کند و اطلاعات مقتضad با دیدگاهش را به طور کلی کنار می‌گذارد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۹)

-۲۷۲

(محمدابراهیم مازنی)

پدیده آمده‌سازی مبتنی بر آگاهی نسبی انسان به محرک معین، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن است.

در توجه، هرچه آگاهی شما بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی‌تر خواهد بود.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ارگ، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

-۲۷۳

(پروانه کریمی)

با توجه به تعریف روان‌شناسی، روان‌شناسان برای مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی، دست به جمع‌آوری اطلاعات می‌زنند. مسائلی را که مطالعه آن‌ها با کمک مشاهده مستقیم امکان‌پذیر نیست می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه مطالعه کرد. در این حالت، محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد. موضوعاتی را که با مشاهده یا پرسش‌نامه قابل بررسی نیستند می‌توان با مصاحبه مورد بررسی قرار داد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

-۲۷۴